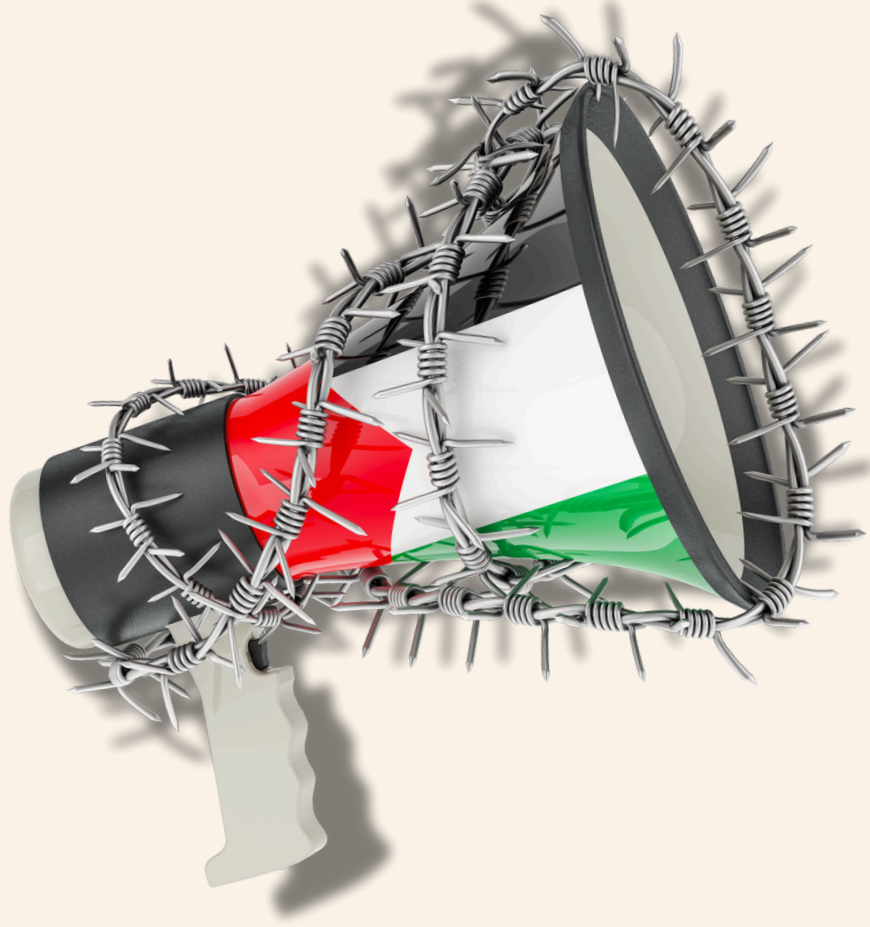

DÖRDÜNCÜ İKLİM

Kültür, Medeniyet ve Siyaset Dergisi

Sayı 1 / Haziran-Temmuz-Ağustos

ALLAH'A İMAN, ZALİME İSYAN'DIR GAZZE!

**Boykot, Tecrit ve Yaptırımlar:
BDS Hareketi ve Filistin Direnişi**
Yunus Yeşil

**İsrail Sorunu Ne Zamana
Kadar Devam Edecek?**
Hüseyin Arslan

قُلْ لِلَّذِينَ كَفَرُوا سَتُغْلَبُونَ وَتُحْشَرُونَ إِلَىٰ جَهَنَّمَ وَبِئْسَ
الْمِهَادُ ﴿١٢﴾

**(Resûlüm!) İnkâr edenlere de ki: Yakında mağlup
olacaksınız ve cehenneme sürüleceksiniz. Orası
kalmacak ne kötü bir yerdir!
(Al-i İmran Suresi 12. Ayet)**

DÖRDÜNCÜ İKLİM

Sayı 1

Haziran-Temmuz-Ağustos 2024

**İmtiyaz Sahibi ve Genel Yayın
Yönetmeni**
Habip Genç

Editör
Sena Yıgıcı

Yayın Kurulu
Aziz Zahit Öztürk
Ebubekir Selçuk
Faruk Kuz

Mizanpaj-Tasarım
Ebubekir Selçuk
Faruk Kuz

Yayın Türü
Yaygın Süreli

ISSN
3023-7998

Web Sitesi

www.dorduncuiklimdergisi.com

E-Posta

dorduncuiklimdergisi@gmail.com

@dorduncuiklim

Dördüncü İklim Dergisi'ndeki tüm yazıların sorumluluğu yazarlarına aittir. Dergide yayımlanan yazılar kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir.

MEDENİYETE HİZMET İLİMLE OLUR!

“Dünyaya geldim gitmeye, ilm ile hilme yetmeye

Aşk ile ân seyretmeye, ben î n ü â nı neylerem.”

Erzurumlu İbrahim Hakkı Hazretleri yukarıdaki beytinde insanın varlığını bir cümleyle özetliyor: İlim ile tevazuya ermek ve bir anlık olan dünyanın anını aşk ile seyreyleyip dünyadan el etek çekmek.

Evet, insan bir amaç için yeryüzüne gönderildi ve o amaç uğruna yaşadıkça huzura kavuşabilir.

“Oku!” emri insanın amacını bulması için verilmiş bir emirdir. Yani huzura erenler okuyanlardır. Okumak elbette çeşit çeşittir. Hazreti İbrahim misali gökte amacını aramak da okumaktır; Hazreti Adem misali affa layık olmak için cennetin kapısındaki mübarek isimle dua etmek de...

İnsanın amacına ulaşabilmesi için türlü yollar vardır. Elbette bu yollardan biri de kitaptır. Yüce kitabımız Kur'an-ı Kerim'de kaleme yemin edilmektedir. Aslında bu, yazmanın ve okumanın ne kadar önemli olduğunu göstermektedir. Bu sebepten kitap yazmak, dergi çıkarmak gibi faaliyetler ilme en büyük hizmetlerdendir.

Dördüncü İklim dergisi, ismini İbn-i Haldun'un medeniyet teorisinden almaktadır. İbn-i Haldun kuzey yarım küreyi yedi iklim bölgesine ayırmaktadır. Güneyden kuzeye doğru; bir, iki ve üçüncü iklim bölgeleri daha çok sıcak havanın ve çöllerin baskın olduğu topraklar olup yerleşik hayata imkan tanımamaktadır.

Beş, altı ve yedinci iklim bölgeleri de soğuk ve toprağı don olduğundan yine yerleşik hayat mümkün değildir. Yerleşik hayatın olmadığı yerde de medeniyet var olmaz. Bunların aksine dördüncü iklim bölgesi ise daha mutedil bir bölge olup insanların yerleşik olarak yaşamalarına imkan sağlamaktadır. Dolayısıyla büyük medeniyetler bu bölgede var olur. İbn-i Haldun'un Geniş Mezopotamya olarak da adlandırdığı bu bölge Mağrip'ten Maşrik'e, Fas'tan Maveraünnehr'e, kadar olan bölgedir. Ne var ki yaşanabilir bu iklim bölgesini yaşanamaz hale getirmek için var gücüyle çalışanlar var. İşte Dördüncü İklim Dergisi bu kimselere ilim cephesinde savaş açmış bir dergidir. Bu iklim yaşanabilir hale gelene kadar da kelim kalem cephesindeki mücadelemiz sürecektir.

Dördüncü İklim Dergisi pergelin merkezinde İslam, çevresinde insan olan, kültür, medeniyet ve siyaset konulu dijital bir dergidir. Büyük bir medeniyetin varisleri olarak yükün de derdin de büyük olduğunu bilerekten girdik bu yola. İlk sayımızda içimizi yakan, ölümler uyandıran, mücahit ve şehitler diyarı Gazze'yi işledik. Rabbim Gazze için daha fazlasını yapabilmeyi nasip etsin.

Dördüncü İklim'in tekrar adalet ve merhametle yönetildiği günlere kavuşmak duasıyla...

Habip GENÇ

İÇİNDEKİLER

6 | **NELER OLDU**

8 | **KİM NE DEDİ?**

10 | **Filistin Meselesinin Bir Özeti**
Haşem Gözğü

12 | **Boykot, Tecrit ve Yaptırımlar: BDS Hareketi ve Filistin Direnişi**
Yunus Yeşil

14 | **Filistin Meselesine Yönelik Üniversiteli Genç Aktivizmi**
Furkan Emiroğlu

16 | **Yahudiler ve İbranice**
Ozan Dur

18 | **Edebiyatla Gazze'yi Düşünmek**
Oğuzhan Oğuzbey

20 | **İsrail Sorunu Ne Zamana Kadar Devam Edecek?**
Hüseyin Arslan

22 | **Bu Düzenle Dünya Düzülmez**
Habip Genç

24 | **Bire Karşı Bir Buçuk Milyar
Az Gelir**
Korkut Demir

28 | **Gazze Ömeri Camii**
Ayşe Genç

30 | **Apaçiyle Ölümü Seçen Lider:
Abdulaziz Rantisi**
Burak Çetik

32 | **Savaşın Kazanır Sonunda!**
Serdar Kesik

34 | **Asrın Mektebi: Gazze**
Hanife Palta

37 | **Olağan Günlerin Olağanüstü Zorluğu**
Elif Yaren Engin

38 | **Dünya'ya Reklamı Yapılmayan Kudüs**
Hüseyin Aslan

41 | **Süleymaniye Küllieysi**
Muhammet Çakar

42 | **İslam'da Şehir Düşüncesi**
Furkan Kadır

44 | **Bakabilir Miyim, Nasıl Çıktım?**
Ender Ekim

46 | **Gökteki Tefekkür**
Ali Kavukcuoğulları

NELER OLDU?

7 Ekim 2023

İzzeddin El-Kassam Tugayları, 7 Ekim'de İsrail'e Aksa Tufanı operasyonu düzenledi.

ABD İsrail'i Hamas'tan korumak ve Ortadoğu ülkelerine gözdağı vermek için gönderdiği uçak gemileri Doğu Akdeniz'e ulaştı.

11 Ekim 2023

19 Kasım 2023

Yemen'de bulunan Husiler İsrail'e giden ticaret gemilerine saldırılar düzenlemeye başladı.

Hamas ile İsrail arasında esir takası için 4 günlük ateşkes gerçekleşti.

24 Kasım 2023

29 Aralık 2023

Güney Afrika, İsrail'e soykırım yaptığı gerekçesiyle dava açtı.

18 Mart 2024

İsrail, Gazze'nin kuzeyinde bulunan en büyük hastanesi olan Şifa Hastanesi'ni kuşattı ve yaptığı saldırılarda 150 Filistinliyi katletti, 480 Filistinliyi de kaçırdı.

Türkiye Cumhuriyeti İsrail ile tüm ticaretini durdurma kararı aldı.

3 Mayıs 2024

7 Mayıs 2024

İsrail, Rafah'a kara saldırısı düzenleyerek İnsani faciayı daha da büyüttü. Rafah sınırının Gazze tarafını işgal ederek yardımların ulaşmasını zorlaştırmıştır.

İsrail, Rafah'ta BM tarafından oluşturulan güvenli bölgeye saldırı düzenledi. Gazzelilerin son sığınağı olan Rafah'ta yaşanan bu olayda çok sayıda şehit ve yaralı olduğu bildirildi.

26 Mayıs 2024

Unutulmamalıdır ki; yaşanan tüm bu olayların başlangıcı 7 Ekim değildir. 1917 Balfour Deklarasyonu'yla başlayan Filistin'i işgal planları her geçen gün kademeli olarak uygulanmıştır. Bu yüzden 7 Ekim'de başlatılan Aksa Tufanı Operasyonu, onlarca yıl işgal altında yaşayan Gazze halkının haklı bir direnişidir.

KİM NE DEDİ?

**Peygamber Efendimiz Hz. Muhammed (s.a.v.)
şöyle buyurdular:**

“Gidin Mescid-i Aksa’da namaz kılın, eğer
gidemezseniz kandillerinde yakılmak üzere yağ
gönderin”

Selahaddin-i Eyyubi

"Kudüs işgal altındayken ben nasıl gülebilirim ki"

Nelson Mandela

Filistinlilerin özgürlüğü olmadan özgürlüğümüzün
eksik olduğunu çok iyi biliyoruz.

Malcolm X

Filistin mücadelesi sadece bir adalet çılgılığı değil, bu
gezegende yaşayan her ruhun doğuştan hakkı olan en
temel insan hakları için şiddetli bir mücadeledir.

Necmettin Erbakan

Bir gün İsrail'e öyle bir tokat atacağız ki, hayatı gözünün önünden Gazze şeridi gibi geçecek.

Cahit Zarifoğlu

“Kudüs... Bir sınav kâğıdı... Her Mü'min kulun önünde...”

Necip Fazıl Kısakürek

Yıkılasın İsrail! Enkazını göreyim!
Sana ülke diyenin, yüzüne tüküreyim!

Nuri Pakdil

Gel
Anne ol
Çünkü anne
Bir çocuktan bir Kudüs yapar
Adam baba olunca
İçinde bir Kudüs canlanır
Yürü kardeşim
Ayaklarına bir Kudüs gücü gelsin.

Aziz Zahid Öztürk

Filistin Meselesinin Bir Özeti

HAŞEM GÖZGÜ

Bir konuda konuşup fikir beyan etmek için, o konuyu bütün boyutlarıyla bilmek ve anlamak zaruridir. Zira Kühüne vakıf olunmayan bir mesele hakkında görüş sarf etmek, İmam Gazzali'nin deyişiyile karanlığa taş atmaktır. Müslümanların her dönemde hassas konularından biri olan Kudüs ve çevresi meselesi de tarihi, siyasi, dini, sosyolojik ve kültürel bakımdan incelenmediği ve irdelenmediğinde, meselenin çözümü çıkmaza girecektir. Böyle bir durumdan kurtulmanın yolu, bilgilenmek ve bilinçlenmektir. Sadece yüzeysel bir şekilde meseleyi dert edinmek, beyhude bir çabadır. Filistin meselesiyle ilgili sahih bir tavır ve duruş sergilenmesi ise Müslümanca bir davranıştır.

Filistin bölgesi, zaman zaman işgal ve istilalara maruz kalsa da hicri 16. yıldan itibaren müslümanların tahakkümü altında olmuştur.

“ Sadece yüzeysel bir şekilde meseleyi dert edinmek, beyhude bir çabadır. Filistin meselesiyle ilgili sahih bir tavır ve duruş sergilenmesi ise Müslümanca bir davranıştır.

”

Bu tahakküm, diğer din ve milletler üzerinde bir baskı ve zorbalık oluşturmamış; aksine hoşgörü esaslı bir yönetimle herkesi kapsayıcı bir tutum sergilemiştir. Müslümanların bu coğrafyaya ehemmiyet göstermelerinin başlıca nedenlerinden biri, Mescid-i Aksa'nın bu coğrafya sınırları içerisinde olmasıdır. Mescid-i Aksa'nın önemi ise Hz. Muhammed'in (sav) İslam'ı ilk tebliğ ettiği zamanlarda insanların ibadetlerini yapmaları için Mescid-i Aksa'ya yönelmelerini istemesi, böylelikle müslümanların ilk kıblesi olmasıdır. Ayrıca Peygamber Efendimizin bir gece vakti buraya gelerek göğe yükselmesi hadisesi, (İsra-Mirac) bu muhitin kutsallığını

göstermektedir. Kuran-ı Kerime konu olması ve Peygamberimizin sarf ettiği sözleri içerisinde bu bölgenin de geçmesi, bu coğrafyanın müslümanlar açısından önemini arttırmaktadır. Nitekim Peygamber Efendimiz bu mübarek mabetle ilgili şöyle buyurmuştur: “Gidin ve Mescid-i Aksâ'da namaz kılın. Şayet gidemez ve orada namaz kılamazsanız, oranın kandillerini aydınlatacak yağ gönderin.”

Hal böyle olunca müslümanların bu coğrafyaya kayıtsız kalması ve bu coğrafyayı önemli görmemeleri beklenemezdi. Tarihsel olarak incelendiğinde de müslümanların buraya özen gösterdikleri görülmektedir. İlk olarak Hz. Ömer döneminde fethedilen (h. 16/m. 637) bu topraklar, uzun yıllar boyunca müslümanların elinde kalmıştır.

Kudüs'ün müslümanlar tarafından fethedilmesi, geçici ve sıradan bir olay değildir. Aksine günümüze kadar etkileri ve izleri devam eden bir hadisedir. Bu bakımdan İslam tarihinde önemli dönüm noktalarından birini bu fetih oluşturmaktadır. Müslümanlar bu fetihle kendilerinden olmayanları (Yahudi ve Hristiyanları) bu beldeden uzaklaştırma yoluna gitmemesi, İslam dininin mukim olarak burada yer edinmesine imkân sağlamıştır. Ne var ki 11. yüzyılın son çeyreğinde Batı'dan gelen Haçlı orduları, Filistin bölgesini ciddi bir hasarla işgal etmiş ve hakimiyet kurmuştur. Ancak kendi iç dengelerindeki kargaşa ve anlaşmazlık, İslam topraklarında daha fazla ilerlemelerini engellemiştir. Zira bu yayılmacı politikalarını devam ettirmiş olsalardı, birçok daru'l- İslam bölgesini ele geçirmeleri mümkün olurdu. Tam da bu dönemde Selahaddin Eyyûbi cesareti ve kahramanlığı, zekâ ve dehası, yönetim yeteneği ile Haçlıların önünde bir kale gibi durmuş, onların korkulu rüyası olmuş, Haçlı ordularını mağlup ve perişan etmiş, ellerinde bulunan İslam topraklarını geri almış, . 583/1187 yılında Haçlıları Kudüs'ten tamamen kovmuştur.

Böylelikle kutsal topraklar tekrardan müslümanların himayesine geçmiştir. Daha sonrasında Eyyûbilerin hakimiyetinden Memlûklüler'in eline geçen Filistin toprakları, 1516 tarihinde Yavuz Sultan Selim'in Mısır seferi sırasında Osmanlı hakimiyetine girmiş ve 1917 Aralık ayına kadar Osmanlı idaresi altında kalmıştır. 1917 Balfour Deklarasyonu'nun yayımlanmasına kadar müslümanlar bu coğrafyayı hoşgörü politikasıyla beynelmilel bir şekilde yönetmiş, öne çıkan hiçbir zorbacı, baskıcı bir olay gerçekleşmemiştir. Nitekim Osmanlı döneminde Kudüs şehrinde Yahudi, Hristiyan, Ermeni ve Müslüman mahalleleri yan yana bulunmuş, buna rağmen kargaşaya ve kaosa mahal verecek bir ortam oluşmamıştır.

20. yüzyıl Filistin bölgesi, yoğun siyasi, sosyal ve askeri olaylara sahne olmuştur. Bu yüzyılın başında Osmanlı İmparatorluğu'nun bir parçası olan Filistin, yüzyılın sonunda İsrail "terör" devleti ve Filistinliler arasında çekişmeli bir bölge haline gelmiştir. Detaylı okuma yapmak isteyen okurlarımıza aşağıda bir liste sunulmuştur. Filistin meselesine dair başta sarf edilen cümleleri dikkate alıp bilgilenmek ve bilinçlenmek isteyen okurlarımızın istifade etmesi temennisiyle...

1. Demir Duvar, Avi Shlaim, Küre Yayınları.
2. Filistin Uğruna: 1948'in Tarihini Yeniden Yazmak, Avi Shlaim ve Eugene L. Rogan, Küre Yayınları.
3. Filistin'i Bölüşmek: Kral Abdullah, Siyonistler ve Filistin'i Taksim Siyaseti, Avi Shlaim, Küre Yayınları
4. Modern Filistin Tarihi, Ilan Pappé, Phoenix Yayınevi.
5. Kudüs... Ey Kudüs, Larry Collins ve Dominique Lapierre, Kronik Kitap.
6. Kudüs Yazıları, Taha Kılınç, Aşına kitap.
7. Siyonizm Dosyası, Roger Garaudy, Pınar Yayıncılık.
8. Yahudi Halkı Nasıl İcat Edildi?, Şlomo Sand, Doğan Kitap.
9. Arapların Gözünden Haçlı Seferleri, A. Maalouf, Yapı kredi Yayınları.
10. 100 Soruda Kudüs, Zekeriya Kurşun ve Ali İhsan Aydın, Rumuz Yayınevi.

Boykot, Tecrit ve Yaptırımlar: BDS Hareketi ve Filistin Direnişii

YUNUS YEŞİL

7 Ekim'de Hamas mücahitlerinin başlattığı harekât İsrail'e karşı son dönemde yapılan en büyük karşı atak olarak tarihe geçti. Bunun neticesinde, işgal devleti askeri kuvvetleri ile insanlık onuruna sığmayan saldırılar ile Gazze şeridinde binlerce Filistinli çocuk, kadın, erkek ve yaşlıyı acımasızca katletti ve bu vahşeti dünyanın gözü önünde umarsızca devam ettirmektedir. Her ne kadar, özellikle İsrail ile İsrail yanlısı medya ve siyasetçilerin kamera önünde veyahut kürsülerde bas bas bağırarak bu sürecin müsebbibi 'terörist Hamas' deseler de vicdan ve onur sahibi herkes için hakikatler tüm gerçekliğiyle gözler önünde. Sadece 7 Ekim'den sonra değil 1948'de Nekbe'nin öncesi ve sonrası da işgalci güçlerin vahşetleri ile dolu. Zaman veyahut mekân fark etmeksizin Filistinliler yaşadıkları her gün, İsrail vahşetini günlük yaşamlarında deneyimliyor ve bunun acısıyla yıllardır birlikte yaşamaya mahkûm kılıyor.

Filistinliler kendi öz topraklarında işgalciler tarafından 'istenmeyen' ve 'öteki' bir topluluk olarak işgali en zor ve acılı şartlarda deneyimlerken, öte yandan her geçen gün işgalin meşrutiyeti yine meşruiyetini acılarla, işgallerle ve sömürgeyle kazanmış devletler, siyasetçiler,

şirketler ve daha birçok kişi/kurum tarafından genişletiliyor. Siyaset arenasında İsrail devletinin 'var olma' hakkı İsrail'den çok Batılı devletler tarafından en ateşli biçimde desteklenirken,

“

Vicdan ve merhamet sahibi insanların bu katliama ortak olmamaları ve işgalin destekçilerinin zarara uğraması için takip edecekleri tek yol var: **Boykot.**”

büyük şirketler de maddi anlamda işgal güçlerini son modern ve daha fazla Filistinliyi katledecek silahlar için finanse ediyor. Bu durum, günlük hayatımızda kullandığımız birçok markanın, severek dizi takip ettiğimiz platformların veyahut arkadaşlarımızla güzel vakit geçirirken içtiğimiz kahvelerin Filistin toprakları üzerine birer bomba ve Filistinlilerin evine birer ateş parçası olarak dönmesine sebebiyet veriyor.

Bu sebeple, vicdan ve merhamet sahibi insanların bu katliama ortak olmamaları ve işgalin destekçilerinin zarara uğraması için takip edecekleri tek yol var: Boykot. Bu noktada Filistin nezdine boykot oldukça önemli bir yere sahip.

Boykot, Kudüs, Batı Şeria ve Gazze başta olmak üzere zeytinin ve barışın yurdu Filistin'i nehirden denize yerleşimci işgalinden bertaraf etmenin bir yolu olarak karşımıza çıkmakta. Aynı zamanda işgal devletini ekonomik, siyasi, kültürel ve akademik faaliyetler bağlamında boykot etmek ve işgalin gerçek yüzünü dünyaya göstermek için en etkili protesto yöntemlerinden biri. Bu noktada, özellikle Filistin meselesinde boykot hareketi çeşitli şekillerde gerçekleşmektedir. Başta işgal devleti tarafından tüm Filistin topraklarında üretilen ürünlerin ve İsrail'e finansal anlamda destek veren firmaların boykot edilmesi ekonomik anlamda İsrail ekonomisine zarar vermeyi amaçlamaktadır. Bunun yanı sıra çeşitli farkındalık çalışmaları, siyasi ve diplomatik baskılar, sivil toplum kuruluşların eylemleri ve insani değerlere vurgu yapılarak yürütülen faaliyetler boykot hareketinin temel taşlarını oluşturur. Böylelikle, dünyanın geri kalanı Filistinlilerin acılarına sadece şahit olmamakta aynı zamanda kendi konforlarından ödün vererek mücadelenin bir parçası olmalarının yolunu açmaktadır.

Şüphesiz ki Filistin ve boykot bir araya gelince dünya çapında faaliyet gösteren BDS Hareketini unutmamak gerekir.

'Boykot, Tecrit ve Yaptırımlar (Boycott, Divestment, Sanctions)' hareketi dünya çapında İsrail işgaline karşı faaliyet gösteren en etkili boykot hareketi. Temel hedefi Filistinlilerin ve Filistin topraklarının özgürlüğe, adalete ve eşitliğe erişmesi olan BDS Hareketi, Filistinlilerin de dünyanın geri kalanındaki insanlar gibi hür ve müstakil olmalarını savunuyor. İşgal devletinin apartheid rejim yoluyla Filistin topraklarını kolonileştirmesine, Filistinli vatandaşlara ayrımcılık yapmasına ve evlerinden zorla sürülen Filistinli göçmenlerin geri dönmesine engellemesine karşı çıkan BDS hareketi, temel motivasyonunu Güney Afrika'daki Apartheid rejime karşı onurlu Güney Afrika halkı tarafından başlatılan mücadeleden alıyor. BDS, özellikle İsrail'in uluslararası hukuka uyması gerektiği üzerinde durarak başta Filistin yanlısı halkları, kurumları ve devletleri bu noktada yönlendirmektedir.

Özellikle, BDS'nin yürüttüğü boykot hareketi apartheid rejimini ve onun suç ortağı İsraili spor, kültür ve akademik kurumları ile Filistinlilerin insan haklarını ihlal eden tüm İsraili ve uluslararası şirketlerden verilen desteğin geri çekilmesini kapsamaktadır. Tecrit ise, bankaların, yerel ve uluslararası kurumların, üniversitelerin, şirketlerin ve devletlerin işgal devleti ve sürdürdüğü yerleşimci sömürgeyi destekleyen yatırımların ve fonların sonlandırılmasını içermektedir. Son olarak, yaptırım yolu ile BDS işgal devletinin askeri ve serbest ticaret anlaşmalarının sonlandırılması, uluslararası forumlara üyeliğinin engellenmesi, hükümetlere İsrail işgal rejimini sonlandırmaya yönelik yasal yükümlülüklerini yerine getirmeleri ve bunun sürdürülmesine yardım etmemeleri yönünde baskı yapıyor.

2005 yılından beri faaliyet gösteren BDS Hareketi, dünya çapında yer edinen önemli sivil toplum kuruluşları, dini kurumlar, akademisyenler, üniversiteler, şirketler, halklar vasıtasıyla artık küresel bir hareket konumunda. BDS Hareketinin bu konumu dünya kamuoyunda büyük bir etki yaratmakta ve İsrail apartheidına ve yerleşimci sömürgeciliğine verilen uluslararası desteği etkin bir şekilde sorgulamaktadır.

Filistin Meselesine Yönelik Üniversiteli Genç Aktivizmi

FURKAN EMİROĞLU

Filistin'in kurtuluş mücadelesi uzun yıllar devam etmektedir. İşgaleci İsrail'in Filistin'e karşı gerçekleştirdiği baskı ve zulüm karşısındaki mücadele uluslararası hukuk ve diğer cemiyetler tarafından yeterli düzeyde dikkate alınmamaktadır. İşgal yalnızca militer olarak değil kültür etnik sosyal ve eğitim boyutlarında da gerçekleşmektedir. Üniversiteler fikri gelişim ve direniş kurumları olarak gerçekleşen bu zulüm karşısında gerek bilimsel, gerekse aktivizm boyutunda desteğin gösterilebileceği mekanlardır.

Üniversiteli Gençlik Bilinci

Üniversiteli gençler olarak dünyanın farklı noktalarında ve ülkemizde gerçekleşen vakaların farkında olmak, bunları doğru kaynaklarda öğrenmek, olayları ve olguları doğru yorumlayabilmek, sağduyulu bir şekilde müzakere edebilmek, yerinde ve zamanında eylem gösterebilmek sahip olunması gereken bilinçlilik halinin gereğidir.

Bu doğrultuda:

- Üniversitede bölümler ve öğrenci kulüplerinin gerçekleştirdiği yerel ölçekteki etkinlikleri takip etmek,
- Bu topluluk faaliyetlerinde sorumluluk üstlenerek

çalışmalara destek sağlamak,
-Çeşitli bölümlerde ve fakültelerdeki uluslararası öğrenci ve akademisyenlerle bilgi ve tecrübe alışverişinde bulunmak,
-Üniversiteyi kampüs sınırlarından ibaret görmeyerek üniversitedeki kanaat önderlerinin sivil toplum kuruluşlarındaki bağlantılarını takip etmek,
-Çevremizde gördüğümüz, tecrübe edindiğimiz çalışmaların nitelikli muadillerini üniversitemizde gerçekleştirilmesini sağlayarak etki alanını genişletmek gibi çalışmalar bilinç ve farkındalığın oluşmasına fayda sağlayacaktır. Unutmayalım ki bilgi olmadan eylem olmaz, eylem olmadan da mücadele başarıya ulaşmaz.

Filistin'in Özgürlük Mücadelesine Yönelik Farkındalık

Farkındalık edinimi iki yönlüdür. Birincisi farkındalık kazanmak, ikincisi farkındalık oluşturmaktır. Ele aldığımız meseleye yönelik bilincimizi artırmak adına bu iki hususun gerçekleşmesi gerekmektedir. Üniversitenin kamusal, sosyal, akademik ve kültürel

Özgür Filistin'e...

veçhelerinden bu doğrultuda faydalanmak ve fayda sağlamak verimli bir çaba oluşturacaktır. Üniversitenin dışında takip ettiğimiz sivil eğitim programları, konferanslar, seminerler, sergi ve performans gibi etkinliklerden haberdar olmak, iştirak etmek ve üniversitedeki arkadaşlarımıza bu etkinlikleri önermek sağlıklı bir bilinç oluşumuna yardımcı olacaktır. Duyarlı olunması gereken en büyük insani meselelerden biri olan Filistin'in haklı mücadelesinde yukarıda ele aldığımız gayretin sürdürülmesi kamuoyu düzleminde hayati öneme sahip ilerlemeye vesile olacaktır.

Aktivizm

Aktivizm sözlükte etkinlik, eylemcilik, fiiliye anlamlarına gelmekte olup değiştirilmek istenen bir durum karşısında ortaya konulan eylemlilik ve itiraz hali olarak tanımlanabilmektedir. Aktivizm kavramına pejoratif bir anlam ve algı cihetinden yaklaşmak onun sağlayabileceği faydanın ıskalanmasına sebep olacaktır. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 34. Maddesine göre "Herkes, önceden izin almadan, silahsız ve saldırısız toplantı ve gösteri yürüyüşü düzenleme hakkına sahiptir". Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 11. maddesinde ise, "Toplanma ve örgütlenme özgürlüğü" düzenlenmiştir. Bu madde uyarınca "Herkes asayişsiz bozmadan toplantılar yapmak, dernek kurmak, (...) başkalarıyla birlikte sendikalar kurmak (...) haklarına sahiptir". ifadesi yer almaktadır. Toplantı ve gösteri yürüyüşü yaparken belirli güvenlik kaidelerine dikkat etmek kaydıyla bir meselenin baskı altında olmadan ifade edilmesi mümkündür. Aktivizm yalnızca toplantı ile değil, münferit çabalarla da gerçekleştirilebilmektedir. Kültür ve sanat alanlarında ortaya koyabileceğimiz bir performans dikkat çekmek istediğimiz, savunduğumuz meselelerin somut ve soyut alanlarda karşılık

bulmasına sembolik olarak destek sağlayacaktır. Üniversite öğrencilerinin kültür eğitim ve entelektüel alanda Gazze'de yaşanan soykırıma karşı sesini yükseltebileceği çeşitli oluşumlar ve etkinlik türleri mevcuttur. Üniversitelerde öğrenci kulüpleri, danışmanlar, ulusal öğrenci birlikleri, uluslararası inisiyatifler sesin yükseltilmesi, itirazın dile getirilmesi gereken durumlarda çeşitli aktivizm türlerine elverişli merciler olarak kabul edilebilir. Sahip olduğu dinamizm ile gençliğin farkındalık elde etmek ve farkındalık oluşturmak hususunda bu kolektif çabalar içerisinde varlık göstermesi faydalı neticeler sağlayacaktır. Filistin mücadelesine yönelik bazı farkındalık kazanım çalışmaları şunlar olabilir: Öğrenci kulüpleri bünyesinde Gazze yararına kermes tertip etmek, bildiri okumak, sürdürülebilir boykota teşvik etmek...

Tepkinin Etki Alanını Genişletmek, Alternatifler Üretmek Tüm bu eylemlerin kamuoyunda bilinirliğini artırmak, farklı şehirlerde de benzeri etkinliklerin gerçekleştirilmesinde örnek teşkil etmek ve yüreklendirmek için bu faaliyetlerin sosyal medya vasıtasıyla görünürlüğünü artırmak önemlidir. Daha geniş bir perspektiften bakıldığında bu faaliyetlerin kamuoyu vicdanını ve iradesinin etkisini yansıttığı fark edilmektedir.

Daha geniş bir perspektiften bakıldığında bu faaliyetlerin kamuoyu vicdanını ve iradesinin etkisini yansıttığı fark edilmektedir. Bu eylemlilik hali aynı zamanda karar alma mekanizmalarını harekete geçirmektedir. Filistin'in haklı meselesinin ele alınabilmesine yönelik akademik özgürlük ile aktivizm de önemli hususlardan kabul edilmektedir. Bir akademik aktivizm olarak Filistin'i akademik alanda savunmak, baskı ve zulümün bertaraf edilmesi yolunda akademik üretimlerin gerçekleştirilmesini sağlamak amacıyla daha fazla kenetlenilmesi gerektiği açıktır. Soykırıma yüzünü dönen Batımerkezci akademik muhitlerin karşısında nitelikli argümanlar geliştirmek, bunları açık yüreklilikle savunmak da, bu gayreti sürdüren kişi ve kurumların çalışmalarına destek vermek de ilmi bir aktivizm olarak kabul edilmektedir. Tüm bu çabalar sömürgecilik, ırksal kapitalizm, küresel kuzeycilik fikirlerinin karşısında durmaya yardımcı olacaktır. Ayrıca inisiyatif almaktan imtina eden, güvenlikçi reflekslerle hareket eden yükseköğretim yönetim anlayışlarının yerine duyarlı, alternatif eylemlere ve paradigmaları benimseyen, vizyoner akademik yönetimlerin tesis edilmesi bahsettiğimiz saikler çerçevesinde ve ötesinde daha mümkün hale gelecektir.

Yahudiler ve İbranice

OZAN DUR

Yahudilerin gözünde İbranice kutsal bir dildir. İbranice Tanrının, ilk insanın ve Babil kulesi yıkılmasaydı bütün insanların dili idi. Müslümanların Arapçaya olan bakışı ile Yahudilerin İbraniceye olan bakışı benzerlik gösterir. Yahudiler tarih boyunca ibadetlerinde İbraniceyi kullanmışlardır. Buna rağmen günümüze kadar da dualarını İbranice edemediklerini biliyoruz. Dualarını Yidiş, Ladino veya kaldıkları ülkelerin dillerinde ediyorlardı. Çünkü İbranice ihtiyaçlarını karşılayacakları bir durumda değildi. Tapınak yıkıldıktan sonra İbranice terk edildi ve bu günah onlar için büyük bir günah olarak addedildi. Ödül almış bir kitapta Yahudiler İbraniceyi terk ettiklerinde devletleri yıkıldı ve ona sahip çıktıklarında yeniden devlete kavuştular denilmektedir. Bu da İbranicenin günümüz Yahudileri için ne kadar önemli olduğunu ortaya koyuyor. Yahudi aydınlar uzun yıllar İbraniceyi liturji yani edebiyat dili olarak kullandı. Konuşmuyorlar ama yazıyorlardı.

Bundan dolayı İbranicenin tam olarak terk edildiğini söyleyemeyiz. İbranice ile birlikte Yahudiler, Almanca ve İbranicenin bir karışımı olan Yidiş dilinde de eserler verdiler. Özellikle Haskala yani Aydınlanma döneminde Yahudi yazarların bir kısmı İbraniceyi diriltmeye çalışacaktı. Eliezer Ben Yehuda'dan önce İbranice canlanmaya başlamıştı ve Eliezer Ben Yehuda ise bu çalışmalara hayatını adayacak ve İbranicenin konuşulabilir bir dil olduğunu kanıtlayacaktı. Oğlu İtamar Ben Avi üzerinde deney yaparak onunla sadece İbranice konuşacaktı. Oğlu da 4-5 yaşlarında İbranice konuşmaya başlayacaktı ve proje başarılı olacaktı. Herzl bile İbranicenin bir işe yaramayacağını düşünüyordu. "Kim İbranice kullanarak bir tren bileti isteyebilir ki" diyordu.

“

İbranice 1922 yılında İngiliz Mandası tarafından resmi dil olarak kaydedildi.

”

Ama bugün 4-5 milyon civarında ana dili İbranice olan Yahudi bulunmaktadır ve tarih Herzl'i haksız çıkarmış gibi görünüyor. Yahudiler çoğu ihtiyaçlarını karşılayabiliyorlar. Bizi asıl ilgilendiren ve günümüzü etkileyen kısmı modern dönemdeki durumdur. İbranice 1922 yılında İngiliz Mandası tarafından resmi dil olarak kaydedildi. Bu resmi diller İngilizce, Arapça ve İbranice idi. İbranicenin burada resmi dil olarak kabul edilmesi İbranicenin yaygınlaşmasını sağladı. Siyonist elitler İbraniceyi gözlerine kestirmişlerdi. İbraniceye en büyük rakip Yidiş ve yabancı dillerdi. En ciddi tehlike ise Yidiş'ten geliyordu. Yahudilerin ikinci dünya savaşından önce Yidiş konuşanlarının sayısı 12 milyon civarında olduğu söylenmektedir. Bu 12 milyon Yahudi'nin önemli bir kısmı Nazilerin elinde can verecektir. Geriye kalanlar ABD ve Filistin'e kaçacaklar ve buralarda da Yidiş terk edilecektir.

Yidiş'e gereken ehemmiyet verilmeyecek ve konuşan sayısı yüz binlerle ifade edilir olacaktır günümüzde. Ben Gurion başbakan olmadan önce İbraniceye yönelik diriltme çabalarında bulunuyor ve bir ekip bile oluşturuyorlar. Ben Gurion Tevrat'ı ve Yahudiliği çok iyi bilen bir isim. Onun zamanında İbranice iyice yerleşiyor. Bölgeye Aliya yapan yani göç eden Yahudiler Ben Gurion'un direktifleriyle İbranice isimler seçiyorlar. Ben Gurion da kendisine Ben Gurion ismini seçiyor ve anlamı aslan yavrusu demek. Bu isimler genelde erkekliği ve gücü simgeleyen isimler oluyor. Bu bir gelenek olarak daha sonra da devam ediyor.

Siyonist elitler 'melting pot' diye bileceğimiz bir erime potası tahayyül ettiler. Bundan kasıtları gelen Yahudileri tek bir potada eritmekti. Yani bir millet yaratmak istiyorlardı. Tek dil ve tek halk sloganlarıyla hareket ettiler. Bu diğer dillerin irtifa kaybetmesine neden oldu. Yidiş, Ladino, Rusça, Arapça, Farsça ve diğer Yahudilerin konuştuğu diğer ülkelerin dilleri unutuldu. Hatta Yahudiler bu dillerle ve bu dilleri kullananlarla dalga geçiyorlardı.

Toplum tabakalara ayrılmıştı ve İbranice dışında bir dil kullananlar alay konusu oluyordu. Buna Yahudiler Mediniyut had-Laşonit dediler. Bu uzun süre İbranice dışında diğer dillerin kaybolmasına ve göz ardı edilmesine sebep oldu. Bir taraftan da Yahudiler tek bir dil çatısı altında birleştiler. Bu dil bölgenin işgalini kolaylaştırdı.

“ İbranice bugün var olabildiyse bunu bir anlamda da Arapçaya borçludur.

İbranice Yahudilerin bölge üzerindeki iddialarını meşrulaştırıyordu ayrıca. Yahudilere Kutsal Toprakların verilmesi olayı Tevrat'ta geçiyordu ve Tevrat İbranice yazılmıştı. Bu durumda dil ve toprak arasında inanılmaz bir bağ vardı. Bu bağ Yahudilerin zihninde vaz geçilmez bir yer tutuyordu. Ayrıca Yahudilerin dualarında dedikleri İbranice şu ifadeyi bilmemizde yarar var. “Eğer seni unutursam Kudüs, sağ elim yeteneğini unutsun.” Bu ifade de İbranice idi. Müslümanların Arapçaya olan ilgileri ve alakaları kadar Yahudilerin de İbraniceye ilgileri vardır. Ehl-i kitap olan Yahudilerin dilleri Arapça ile büyük oranda benzerlik gösterirler.

Arapça şuan İsrail'in resmi dillerindedir ama İbranice karşısında pek şansı yok. Yahudilerin Arapçaya olan ilgisinden Arapların İbraniceye olan ilgisi daha fazla olduğu söylenmektedir. Özellikle yüksek eğitimin dili İbranice olduğundan ve iş olanaklarından yararlanabilmek için Filistinli Araplar İbraniceyi öğreniyorlar bir şekilde. Bu durumu iyi tahlil ediyor olmamız lazım. Bugün İbranice İngilizce karşısında geriliyor. Global bir dil olan ve küresel Lingua Franca olan İngilizce bütün dilleri tehdit ediyor. İş dünyası ve Akademi başta olmak üzere her kesimden insan İngilizce öğrenmeye çalışıyor. İsrail'de de durum böyle ve İngilizceyi bilen sayısı oldukça fazla. Hayfa Üniversitesin'de Karmel Dağı'nın tepesinde İbranice eğitimi alırken herkes bizimle İngilizce konuşmaya çalışıyordu. Kültürel olarak bugün İbranicenin İngilizceden korkması gerektiği söyleniyor. Son zamanlarda Fauda gibi dizilerle Arapçanın Filistin lehçesine olan ilgi artsa da Arapça işgal topraklarında hak ettiği değeri alamıyor. Bölgenin asli unsuru olan Araplar ve Arapça bölgenin her anlamda hâkim dili olmak zorundadır. İbranice bugün var olabildiyse bunu bir anlamda da Arapçaya borçludur

Edebiyatla Gazze'yi Düşünmek

OĞUZHAN OĞUZBEY

7 Ekim 2023 tarihinde Filistin'e yönelik yapılan soykırım hareketi, insanların bu soykırımı yönelik nelerin yapılabileceğini, ne kadar etkili olabileceğine dair düşünmeye sevk etti. Bu çok önemli konuyu masaya yatırmadan önce Filistin'de işgalin 1946 yılında başladığını ve Siyonistlerin Nazizm mağduriyetinden kendilerine pay biçtiğini, Holokost'u endüstri malzemesi haline getirip pazarladıklarını unutmamalıyım. Bu durumun Yahudilerin büyük bir adanmışlıkla -kendi deyimleriyle Tanrı'yı kıyamete zorlamak- hazırlamaya çalıştığı psikopatolojik bir vaka örneği olarak da incelemek mümkün. Artık zamanın tersine döndüğünü, kendilerine mağduriyet yaratarak devşirdikleri imajın yerini halkların nefretine bıraktığı görülüyor. Soykırımı tepki olarak insanlar, yapabildikleri en iyi fiili yapmaya gayret gösterdi. Avrupa'da büyük çapta yürüyüş organizasyonları ve siyasilere karşı protestolar yapıldı.

Çeşitli karşı konulmalar gerçekleşse de protestoların, eylemlerin ve yürüyüşlerin önü kesilemedi. Tıpkı Filistin bayrağı ve bayrağın taşıdığı renkler yasaklanınca karpuzun bir sembol haline gelmesi gibi “her zaman bir yolu vardır” sloganıyla zorluklara rağmen soykırımı karşı tepki vermeye devam ettiler. İnsanlar ellerinden geleni yaparken gözler kalem ehillerine çevrildi. Zaten Frankfurt Okulu'ndan kimsenin bir şey beklediği yoktu. Ancak kalem ve şiir ile kurulan Doğu medeniyetinin kalem sahipleri neredeydiler? Acaba Avrupalıların aksine bizler Filistin'i desteklerken bir yaptırıma uğramamamıza rağmen neden hala bir edebi ürün üretemiyorduk? Bu soruları irdelememiz gerek. Yazarlar içinde buldukları toplumun sıkıntılarına duyarsız kalamazlar.

“

Zaten Frankfurt Okulu'ndan kimsenin bir şey beklediği yoktu. Ancak kalem ve şiir ile kurulan Doğu medeniyetinin kalem sahipleri neredeydiler?

”

Bundan dolayı her sanat ürünü temelinde politik aksiyonu içinde barındırır. Sözelimi, toplumsal olaylara karşı duyarsız olduğunu söylese bile bir sanatçı, eserinde kullandığı herhangi bir nüvenin seçimi politik olmaktan uzaklaşmaz. Bir manzara resmeden ressamın tuvalde kırmızı ve mavi rengi kullanması, lirik şairin sevgilisinden bahsederken ‘servi’ kelimesini seçmesi ve örneklerini artırmamız daha birçok mevzuu politikanın ‘seçim’ arzusuna dayanmaktadır.

Bir bakıma sanatın söylem gücü onun politikaya uzak kalamamasıyla da alakalıdır. Bu durumu tam çözümlenmek adına iki örnek üzerine gitmemiz doğru olacaktır: Mehmet Akif Ersoy, Çanakkale Şehitleri'ne adlı şiirini yazdığında Almanya'daydı. Ahmet Haşım ise cephede olmasına ve savaşın birebir tanığı olmasına rağmen Millî Mücadele'ye ve Çanakkale Savaşı'na dair hiçbir yazısı, şiiri olmamıştı. Bu durumu Ahmet Haşım'ı yermek için söylemiyorum. Aksine, Ahmet Haşım'ın bu konu hakkında yazması veya yazmaması onun sanatçılığından hiçbir şey götürmeyecektir. Ancak bu durumu tersinden okuyarak şöyle değerlendirebiliriz: Çanakkale Savaşı bahse konu olunca aklımıza neden yalnızca Mehmet Akif geliyor? O dönemde birçok şiir yazılmışken neden özellikle Çanakkale Şehitleri'ne şiiri estetik olarak ön planda? Bunun cevabı iki temele indirgenebilir. Birincisi, savaşın temel felsefi zeminine bazı yazarların sahip olamayışı, ikincisi ise eseri oluşturan yüksek duyarlılığın bulunmayışı. Filistin özelinde bu durumu tekrardan irdeleyecek olursak yazarın soykırıma dair estetik bir ürün verememesinin temelinde bu iki sebep yatmaktadır.

DÖRDÜNCÜ İKLİM

Naci el-Ali, meşhur Hanzala karikatürü hakkında “Hanzala on yaşında doğdu ve hep on yaşında kalacak. Ben o yaşta anayurdumu terk ettim. Hanzala yurduna döndüğü zaman yaşı büyümeye başlayacak.” Der.

Şüphesiz ki soykırımın izleyicisi olarak bizler Naci el-Ali, Gassan Kanafani, Mahmud Derviş gibi Filistinli yazarların duyarlılığına ulaşamayız. Ancak bu durum onlar için yazmamıza, onlar için üretmemize engel değildir. Nasıl ki Nazım Hikmet, Hiroşima'ya atom bombası atıldığında orada bulunmamasına rağmen “Kız Çocuğu” adlı şiirini duyarlılıkla yazmışsa sanatçılar için de aynı durum söz konusudur. Ancak günümüz yazarları için temel husus, sanatçının bu tip duyarlılıkla ortaya koyacağı ürünü estetik olmaktan uzak görüyor oluşudur. Önümüzdeki kuvvetli ürünler bu düşüncenin tersi yönünde bize yol gösteriyor.

“ Kendini Müslüman kimliğiyle oluşturan sanatçı, hala yeteri kadar “Müslüman” olmanın felsefi zeminine ve duyarlılığına sahip olamadı mı? ”

Güncel edebiyatımızın bütünüyle soykırıma kayıtsız kaldığı iddia edilemez. Olağan Hikâye, Dil ve Edebiyat, Olağan Şiir, Post Öykü, Hece Öykü ve daha birçok dergi, kapaklarına ve içeriklerine Filistin'deki soykırımı taşıdılar. Öyküler ve şiirler de yazıldı ancak birçoğu estetik zevkten uzak veya sloganik metin özelliğini taşıyordu. Bunun aksine iyi metinler de üretilmedi değil. Cemal Şakar'ın “Bakış” Yunus Emre Özsaray'ın “Lilith'in Kulları ve RimKuşları” öyküleri, Kâmil Eşfak Berki'nin “Rachel Corrie” şiiri ilk akla gelenlerden. Bazı eserler sıcağı sıcağına yazılırken bazı eserler de üzerinden zaman geçtikçe, yazar yeterli felsefi zemine sahip olduğunda ortaya çıkar. Ancak Filistin'de yaşanan soykırımın sekiz aylık bir süreç olmadığını bildiğimize göre (Buraya bir soru bırakıyorum) Kendini Müslüman kimliğiyle oluşturan sanatçı, hala yeteri kadar “Müslüman” olmanın felsefi zeminine ve duyarlılığına sahip olamadı mı?

İsrail Sorunu Ne Zamana Kadar Devam Edecek?

HÜSEYİN ARSLAN

7 Ekim 2023 tarihinde Hamas, İsrail'e karşı Aksa Tufanı harekâtını başlattı. Hamas, her ne kadar 10 Aralık 1987 tarihinde kurulsun da Müslümanların Filistin'de yaptığı mücadele 11 Aralık 1917'de İngilizlerin Filistin'i işgaline kadar gider. Bu tarihlerde Britanya'nın dışişleri bakanlığı görevini yürüten Arthur Balfour kendi adıyla anılan Balfour Deklarasyonu'nu ilan ederek Filistin'de bir Yahudi devletinin kurulmasının yolunu açtı. O günden bugüne dünya bir İsrail Sorunu ile karşı karşıya geldi.

1920'lerde yaklaşık 750.000 nüfusa sahip olan Filistin, Batılı devletler için insansız bir topraktı. Bu nedenle topraksız insanlarla burayı buluşturma yalanı üzerine bir tarih inşa etmeye başladılar. İkinci bir yalan ise Yahudilerin buradaki toprakları parayla satın aldığı iddiasıdır. Maalesef her iki yalanın da alıcı çok fazla oldu. Söz konusu iki iddianın yalan olduğuna dair birçok bilimsel çalışma yayınlanmasına rağmen insanlar İsrail ve destekçilerinin yaydıkları gerçeğe örtüşmeyen bilgilere inanmaya devam etmektedir.

Yahudilerin 1947 yılındaki BM Genel Kurulu'nda yaptıkları kulisler sonucunda BM tarafından Filistin Paylaşım Planı doğrultusunda bir Yahudi devletinin kurulmasına karar verildi. Bunun üzerine 14 Mayıs 1948 yılında David-Ben Gurion önderliğinde toplanan Yahudi Milli Konseyi, İsrail Devleti'nin kuruluşunu ilan etti. Bu tarihten itibaren İsrail, Batı'nın destekleri ve yardımıyla gasp ettiği topraklarla sınırlarını git gide genişletti. Günümüze geldiğimizde ise İsrail halen katliamlar yoluyla sınırlarını genişletmeye devam etmektedir.

1987 yılından itibaren İsrail'in katliamlarına cevap vermek amacıyla mücadele eden Hamas, 7 Ekim tarihinde yeni bir strateji uyguladı. Hamas'ın bu stratejisi birçok kesim tarafından sert eleştirilere neden oldu.

“

Halbuki tarihsel süreç incelendiğinde ortada bir Filistin sorunundan ziyade ırkçı emperyalist bir ideoloji olan Siyonizm'i benimsemiş ve bundan dolayı bütün insanlığın kendisine hizmet etmek amacıyla yaratıldığını düşünen bir İsrail Devleti Sorunu ile karşı karşıyayız.

”

Sanki İsrail, 1947 yılından bu yana katliam yapmıyormuş ve Filistinlilerin topraklarına el koymuyormuş gibi yaşanan süreçlerin müsebbibi olarak Hamas gösterildi. Halbuki Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın birçok kez tekrarladığı gibi Hamas, Milli Mücadele tarihimizdeki Kuvâ-yı Milliye ile aynı gayeye sahipti. Bu nedenle Hamas'ın kendi topraklarını savunmak amacıyla bir mücadele içinde olması kadar doğal bir şey yoktur.

7 Ekim'den önce Filistin güllük gülistanlık bir yer değildi. İsrail'in her gün katliam yaptığı bir coğrafyaydı.

Hamas'ın yürütmüş olduğu Milli Mücadele sonucunda İsrail, Gazze'de bir soykırıma girişti. İsrail, ABD ve Avrupa ülkelerinin büyük boyutlarda maddi desteklerini alarak bütün dünyanın gözü önünde bir soykırım yapmaktadır. İsrail, bu soykırım girişimlerine karşı çıkan herkesi antisemitist ilan ederek büyük devletlerin destekleriyle yaptırımlar uygulamaktadır. ABD'de İsrail'i tel'in eden öğrenciler okullardan ve yurtlarından, rektörler makamlarından olurken, Filistin'i destekleyen firmalara büyük yaptırımlar yapmaktadırlar. Filistin bayrakları birçok organizasyonda yasaklanmakta ve kolluk güçleri Filistin'e destek mitinglerine katılanlara yönelik şiddet uygulanmaktadır. Siyasetçilerin Yahudi lobileriyle o denli ilişkileri var ki İsrail aleyhine karşı en ufak bir adım atamamaktadırlar. İsrail, ABD ve Avrupalı devletlerin kendisine olan desteklerini kayıtsız şartsız devam edeceğini bildiğinden ne BM kararlarını ne de insan haklarını göz önünde bulundurmaktadır. Dünyanın gözünün içine bakarak uluslararası denizlerde 9 vatandaşımızı şehit ettiği gibi

Gazze'de soykırım yapmakta ve bu soykırıma karşı çıkanlara parmak sallamakla birlikte onlara karşı her türlü yaptırımı uygulamaktadır. Başta akademik literatürü olmak üzere birçok alanda Filistin'de yaşananlar Filistin Sorunu başlığı altında anlatılmaktadır. Halbuki tarihsel süreç incelendiğinde ortada bir Filistin sorunundan ziyade ırkçı emperyalist bir ideoloji olan Siyonizm'i benimsemiş ve bundan dolayı bütün insanlığın kendisine hizmet etmek amacıyla yaratıldığını düşünen bir İsrail Devleti Sorunu ile karşı karşıyayız. Maalesef bu sorun salt kınama ve BM kararlarıyla çözülememektedir. Bu durumun bir göstergesi olarak İsrail, gelen tepkilere aldırış etmeden soykırıma devam etmektedir. Gelinek nokta İsrail Sorununun ancak güçle çözüleceğini bize hatırlatmaktadır.

“

Erbakan Hoca'nın da dediği gibi “İsrail ancak güçten anlar!” Aksi takdirde İsrail Sorunu devam edecektir.

”

Bu nedenle İslam devletleri bir masa etrafında toplanıp sonuç bildirgeleri yayınlanmaktan ve liderler mitingler düzenlemekten vazgeçip izzet ve onurları için her geçen gün azgınlaşan bu ejderhaya haddini bildirmeleri gerekmektedir. Self determinasyon gereği özgür Filistin'in kurulup Siyonizm'in mağlup olmasının yolu İsrail'e karşı girişilecek fiili durumdan geçmektedir. Gazze'de yaşanan soykırımı durdurmanın yolu da buradan geçmektedir. Erbakan Hoca'nın da dediği gibi “İsrail ancak güçten anlar!” Aksi takdirde İsrail Sorunu devam edecektir.

BU DÜZENLE DÜNYA DÜZÜLMEZ

HABİP GENÇ

Bir asrı aşan bir süredir Filistin'de, Filistinli Müslümanlara karşı süregelen bir zulüm uygulanmaktadır. Bu zulüm karşısında belki annesini, babasını, eşini, evladını belki de her şeyini kaybeden insanlar var. Ama onlar bunca acıya rağmen başlarını iki dizinin arasına alıp ağlayacak zamanı dahi bulamamaktalar. Ya da intikam alınacak güne kadar ağlamayacaklarına yeminleri var. Mücahitler grubu Hamas'ın siyasi büro başkanı İsmail Heniyye bunun en güzel örneğidir. Evlat ve torunlarının şehit haberini alınca verdiği tepki ancak ve ancak güçlü bir iman ve teslimiyetle açıklanabilir.

Hamas bir mücahitler, kahramanlar ve direnişçiler örgütü olan, milli ve hatta dini bir mücadele veren ümmetin şerefini bünyesinde toplamış bir siyasi harekettir. Kassam'ın yiğitleri ise askerî hareket konumundadır.

7 Ekim'den bu yana artarak devam eden soykırımdan bahsediliyor. Bu doğru ama eksik bir bilgi.

7 Ekim'den sonra zulmün dozunu arttıran bir İsrail var. Ancak eksik verilen bilgi ise bu olayların 7 Ekim'de değil 1917'de Balfour Deklarasyonu ile başladığıdır. Evet, İngilizlerin siyonistler için devlet kurma girişiminin ilk adımı. 1920'de Haganah terör örgütü, 1931'de ise İrgun terör örgütü kurulmuştur. Bunlar silahlı terör örgütleridir, tıptı İsrail gibi. Filistin'in muhtelif bölgelerinde köy baskınları yaparak on binlerce Müslümanı şehit etmişlerdir. 1947 yılına gelindiğinde ise bu olaylar artarak sürmüş ve 1948 yılında İsrail uluslararası düzende devlet olarak tanınmıştır.

Birleşmiş Milletler'in tanıdığı bir hak vardır: serf-determinasyon.

Bu hak bir bölgede bir halkın kendi kaderini tayin edebilmesi anlamına gelir. Ancak gelin görün ki 1948 yılında Yahudi nüfus ithal edilmesine rağmen Filistin'deki Yahudi nüfusu %7 oranındadır. Bunlara karşılık buradaki Arap Müslümanlar ise nüfusun %93'üne sahiptir. Dolayısıyla BM'nin serf-determinasyon tanımına göre burada Filistin Devleti olmalı. Ama BM burada iki devlet tanıdı ve toprak paylaşımı yaptı. Nüfusun %93'ünü oluşturan Filistinli Müslüman Araplara Filistin topraklarının %43,3'ünü verirken; aslen Filistin'de yaşayan %3'lük Yahudilere ek olarak ithal edilen Yahudilerle %7 nüfuslu Yahudilere Filistin topraklarının %56,7'si verildi.

“

Eğer bu bir avuç azgının önü kesilmezse, kendisine destek olan ülkeler dahil tüm ülkeler tehdit altında olacaktır. O yüzden İsrail sorunu dünyanın beka sorunudur.

”

Gelinen noktada ise Şeria ve Kudüs paramparça, Gazze ise kan gölü. Şimdi bu tabloyu Uluslararası Adalet Divanı'nın mahkeme salonuna asmak lazım. Bugün verdiği kararları 7 Ekim'in hemen ardından, hatta verilecek kararları 76 yıl öncesinden vermesi gerekirdi. Gerçi istedikleri de Müslümanların zulüm altında ezilmesi değil mi? Alınan kararlar da göstermelik... Büyük devlet adamı Nizamü'l Mülk Siyasetname adlı eserinde şöyle yazar: “Bir evde varsa dü zen; olmaz o evde düzen. İki avrat varsa süpürülmemiş kalır hane Hele iki reis varsa hane mane virane” İşte bu söz iki devletli çözüm arayışını en iyi özetleyen sözdür. İki devletli çözüm saçmalıktan başka bir şey değil. Zaten orada iki devlet vardı. İsrail her dönem zulümle âbâd olmaya çalıştı. Her defasında Filistin topraklarını işgal etti. Yetmedi Suriye'nin Golan Tepelerini işgal etti.

Tüm bunları yapan bir ülkeyle müzakere yapılmaz, barış konuşulmaz. “Barış için savaş” sözü tam da İsrail'e karşı kullanılabilir bir sözdür. Eğer bu bir avuç azgının önü kesilmezse, kendisine destek olan ülkeler dahil tüm ülkeler tehdit altında olacaktır. O yüzden İsrail sorunu dünyanın beka sorunudur. BM'yi kuranların başını çeken ABD'dir. Uluslararası Adalet Divanı'nın göstermelik olarak çıkardığı Netyahu'nun yakalanma kararını tanımadığını söyledi ABD. Kendi haksızlık ve güce dayalı düzenlerini bugün kendileri tanımaz hâle geldiler. Bu dünya düzeni; güce ve sömürüye dayalı, daimi beş üye ülke olan ABD, Çin, Fransa, İngiltere ve Rusya'nın ve bunların gölgesi altındaki ülkelerin etrafında dönen, bunların dışındaki ülkeleri ise bir tehdit olarak gören, haksız bir düzendir.

Dünya artık bu düzenle düzülmez. Yeni bir dünya düzenine ihtiyacımız var. Bu da ancak Müslümanların eliyle sağlanabilir. Türkiye'ye bu noktada kritik görev düşmektedir. Tüm bu düzensizliğin yanında şu da unutulmamalıdır: zulüm hâlâ devam ediyor, normalleşmesin ve elimizdeki boykot silahını elden bırakmayalım. Nehirden denize özgür Filistin'de buluşmak duasıyla...

“

Bu dünya düzeni; güce ve sömürüye dayalı, daimi beş üye ülke olan ABD, Çin, Fransa, İngiltere ve Rusya'nın ve bunların gölgesi altındaki ülkelerin etrafında dönen, bunların dışındaki ülkeleri ise bir tehdit olarak gören, haksız bir düzendir. Dünya artık bu düzenle düzülmez. Yeni bir dünya düzenine ihtiyacımız var. Bu da ancak Müslümanların eliyle sağlanabilir. Türkiye'ye bu noktada kritik görev düşmektedir.

”

Bire Karşı Bir Buçuk Milyar Az Gelir

KORKUT DEMİR

7 Ekim 2023 günü unutulmayacak bir tarih olarak kalacaktır.

Kimlerin unutmayacağını kimlerin unutmamış gibi davranıp aslında unutacağını ve kimlerin unutmuş gibi görünmekten dahi çekinmeyeceğini zaman bize gösterecektir. İzzeddin el-Kassam mücahitlerinin gerçekleştirdiği ve sadece İsrail'i değil tüm dünyayı şaşırtan Aksa Tufanı Operasyonu bütün Müslümanlarca büyük bir mutlulukla karşılanmıştır. İlerisini düşünmeksizin meydana gelen bu sevinç kısa bir süre içerisinde başlayan ve 7 aydır devam etmekte olan soykırımla beraber hüznü dönüştürmüştür.

Mücahitlerin ilk baştaki başarıları sırasında Müslümanların bir kısmı kardeşlerini şartsız desteklerken bir kısmı bu destansı fiili gerçekleştiren kişilerde kusur aramaya ve savaş sırasında meydana gelen birtakım olaylardan dolayı onları karalamaya çalıştılar. Elbette bunları da unutanlar ve unutmayanlar olacaktır. Operasyon bize pek çok şey öğretti. Gazze bize hala çok şey öğretiyor. Filistin coğrafyası bizlere çok fazla şey öğretmeye devam edecektir. Bununla birlikte bir hocanın başarısı kadar talebenin idraki de ilim tahsilinde esas husulardandır. İsrail'in çok kısa bir süre sonra geri saldırı yapma imkânı bulmasıyla beraber soykırım da başladı.

Bulamadığı her Hamas mücahidi için günahsız bebelere, ulaşamadığı her El-Kassam lideri yerine masum kadınlara, yıkamadığı her mücahid tüneli için muadil olarak gördüğü cami ve hastanelere, baş edemediği ve kendisine karşı çıkan sivil cemiyetlerin gözünü korkutmak için yaşlılara ve bütün dünyanın onların söylediklerine uymasını gerektiğini kanıtlamak için erkekleri saldırmayı savaşın aslı usulü olarak belirledi. O tarihten beri sanki hakikatin kapılarının anahtarı kendilerindeymiş ve mahşer günü insanları onlar yargılayacakmış gibi davranan İsrail, kendilerine olan tutumlarına göre bütün dünyayı, cemiyetleri, insanları ve hatta kendi soydaşlarını bile hesaba çekmektedirler. Onları destekleyenleri mutlak iyi olarak onları desteklemeyenleriye kötülüğün kaynağı olarak gören Yahudiler için en küçük bir eleştiri en ufak bir aksi fikir kabul edilebilir değildir. Hatta süper güç bir devletin başkanı bile şartsız bir şekilde katliamın büyümesine sebebiyet veren desteğine rağmen en ufak aykırı fikirde Yahudilerce tenkit edilmekten kurtulamamıştır. İnternet vasıtasıyla savaşın bütün yıkıcılığı,

yapılan katliamlar ve insan vicdanını titreten vakaların hepsi gözüne perde inmemiş olan bütün insanların önüne serilmiş ve çok kolay bir şekilde bu vahşete şahit olma imkanını yahut talihsizliğini mümkün kılmıştır. Paylaşılan her bir yeni video, her bir ölüm ve çaresizce evlerini terk edenlerin görüntüsü bazı Müslümanların biraz sitem biraz isyan şeklinde konuşmasına ve fikirlerini paylaşmasına sebebiyet verdi. Bu fikirlerin en popülerleri Müslümanların pek çok anlamda Yahudilerden kalabalık (büyük ifadesini kullanmak Gazze'de şehit olan Müslümanlara hakaret olacaktır) olmasına rağmen bu yaşananların talihsizliği üzerinedir. Müslümanların, esasında derin bir hissiyata dayanan bu argümanları aslında meselenin özünü oluşturan ve sıkıntıların çözümünün önündeki en büyük engeli teşkil etmektedir.

Cahiliye Araplarının kendi kabilelerini başka kabilelere karşı övmek için kullanmış oldukları herhangi bir mefkureden ve ahlaki kritere dayanmaksızın kalabalık olma methiyesi fikri kendisine bu asırda Müslümanlar arasında yaşama imkânı bulmuştur. Ne operasyonun zafer dolu günlerini ne de katliamın kan dolu günlerini hislerin zihni kör eden tesirinden kurtularak tahlil edemeyen İslam Ümmeti itidalini yitirircesine hakikati görmekten kaçmaktadır. 57 Müslüman ülkenin nasıl olur da 1 tane Yahudi Devletini yenemediğini kendimize bakmaksızın ve Allah'ın bize kitabında vaat ettiklerini hasır ederek hakikati görmeyi reddediyor ve meseleyi büyük siyasi güçlerle, cihanşümül Yahudi sermayesiyle ve teknolojiyle izah etmeye çalışıyoruz. Oysa mesele çok daha basit ama zor bir iştedir.

Allah yüce kitabında Müslümanların tamamına hitaben Âl-i İmrân Suresi – 103. ayette “Hep birlikte Allah'ın ipine sınımsız yapışın; bölünüp parçalanmayın.” Demektedir. Bu açık emirden sonra Allah sahabe efendilerimize “Allah'ın size olan nimetini hatırlayın. Hani siz birbirinize düşman idiniz de Allah gönüllerinizi birleştirdi ve O'nun nimeti sayesinde kardeş oldunuz.” Diyerek geçmişlerine nazaran şu an varmış oldukları durumun önemini söylemektedir. Geçmiş ahvalleriniyse aynı ayetin devamında “Siz bir ateş çukurunun tam kenarında iken oradan da sizi Allah kurtarmıştı.” Şeklinde beyan etmiş ve ayetin sonunu “İşte Allah size âyetlerini böyle açıklıyor ki doğru yolu bulasınız.” İfadesiyle bitirerek doğru yolu nasıl bulacağımızı anlatmaktadır.

Doğru yolun bize bu denli net aktarıldığı bu ayete bakarak 57 İslam ülkesi söylemi dahi bizim ateş çukurunun tam kenarında olduğumuzu göstermektedir. Biz 57 İslam Ülkesi olduğumuz için tek başına olan Yahudi Devletine güç yettiremiyoruz. Ürdün Kralı Suudi Arabistan ve Suriye sınırını gözetlerken orduyu nasıl İsrail'in kenarına koyup savaşmayı emredebilir ki? Mısır Akdeniz'de Türkiye ile kavga edip durduktan sonra donanmasını nasıl Yafa açıklarına gönderecek? Suudi Arabistan şeriatın hükümlerini teker teker ilga etmekle uğraşmak gibi bir işi yüklenmişken hangi ara vakit bulup İsrail'e tavır takınabilecek ki? Pakistan kendi iç siyasetinde bulamadığı huzuru Filistin'e kapılar kapalı olduğu için değil yüreklerimiz kapalı olduğu için taşıyamıyor.

“

Biz 57 İslam Ülkesi olduğumuz için tek başına olan Yahudi Devletine güç yetiremiyoruz. Ürdün Kralı Suudi Arabistan ve Suriye sınırını gözetlerken orduyu nasıl İsrail'in kenarına koyup savaşmayı emredebilir ki? Mısır Akdeniz'de Türkiye ile kavga edip durduktan sonra donanmasını nasıl Yafa açıklarına gönderecek? Suudi Arabistan şeriatın hükümlerini teker teker ilga etmekle uğraşmak gibi bir işi yüklenmişken hangi ara vakit bulup İsrail'e tavır takınabilecek ki?

”

Müslüman Sermayesi diye bir kavramı hiç duymamışken biz Müslümanların ne kadar zenginliği yahut iktisadi altyapısı olmasının hiçbir önemi yok. Karşımızdaysa servetinin yahut iktisadi gücünün ne olduğunu ifade etmeye bile ihtiyaç duymadığımız bir Yahudi Sermayesi var. Oysaki kim reddedebilir ki Körfezin zenginliği olduğunu? Yahut milyonlarca km kareye yayılmış İslam coğrafyasının iktisadi altyapısının İsrail'den kötü olduğunu kim neye dayanarak söyleyebilir?

Ama kalabalıklık önemli değildir çünkü bir tek Yahudi sermayesinin çoğunluğu yanında çok azı karşısında onlarca Müslüman sermayesi varken ve bütün Müslüman sermayeleri ilk olarak başka bir Müslüman sermayesinin pazarını ele geçirmeye çalışırken toplam serveti bilmenin ve buna rağmen yeniliyoruz demenin bir mantığı bulunmamaktadır. Müslüman devletler birbirlerinin sınırlarına devasa ordular

yıgmaktan çekinmiyorlar ama yabancılar bir Müslüman beldesini işgal ettiğinde o kalabalık ordular yere kazık misali çakılan dağlar gibi hareketsiz kalmaktadırlar. Birbirlerinin karşısında dikilip birbirlerine karşı nöbet tutmaktan yorulan ordular ellerinde tahrif edilmiş Tevrat'la Müslümanları katletmekten yorulmayan tek yerden emir alan Yahudi ordusuna karşı nasıl zafer kazanabilir ki? Birbirlerine karşı yarış içinde gelişen askerî teknolojiler nasıl tek hedefi Filistin'den Müslümanları çıkartmak olan teknolojiye karşı bir başarı elde edebilir ki? Mağlup olmuş bir neslin evlatları olarak hala bizi mağlup edenlerin ahlaki ve siyasi değer yargılarını başucu kitabı yaptıktan sonra o kitabın yazarlarına karşı üstün bir eser ortaya koyma imkânımız olmayacaktır. Tıpkı Nebi Aleyhisselam'ın bildirdiği üzere kıyamete yakın bir koyundan daha kıymetsiz hale gelmişçesine bizi öldüren katillerimizin adalet anlayışına sığınmış bekleyerek dünyaya İslam'ın adaletini yayabileceğimizi düşünüyoruz. Hayvan haklarıyla alakalı bir

husus olduğunda günlerce haber geçen Batı'nın Batılı değerlere uyduğu sürece hür olan medyasını Filistin'e karşı kör olmakla suçluyoruz ama onların haber yapmasını istemekle kendi gözlerimizin ve dillerimizin acizliğini fark edemiyoruz. Bizler kadar Filistin ile bağı olmayan, o coğrafyayı tanımayan ve belki de haritada dahi orayı gösteremeyecek devletlerin tepkisizliğine kızıyoruz ama kendi devlet büyüklerimize, kanaat önderlerimize ve alimlerimizin herhangi bir şey yapmamasının altında bilgelikler arıyor onlara herhangi bir söz söylemekten imtina ediyor ve bunu tamamen dünyevi heva ve heveslerimizden yahut kendi intisap ettiklerimize herhangi bir şey denmesinin nefsimize ağır gelmesinden dolayı yapıyoruz. Bizler azamet sahibi Allah'a ve azim bir ahlak üzere gönderilen Nebi Aleyhisselam'a, dinimizi zelif hale getirmeye çalışanlara karşı çıkmaksızın bağlanmaya çalışıyoruz.

Biz Fetih suresinde Allah'ın Müslümanları övmesinin tam tersi olarak kafirleri seviyor ve birbirimize karşı sert davranıyoruz. Bütün bunlarla Enfâl Sûresinde Allah'ın bildirdiği üzerine kafirler birbirlerine dost ve yardımcı bir şekilde bize karşı tek vücutken bizler birbirimize yardım etmediğimiz için Allah'ın sünneti üzerine yeryüzünde fitne ve fesat devam etmektedir.

Türkiye'de bazı romantiklerinse İsrail'in içerisinde bulunan bazı protestoları büyüterek adeta Yahudiler birbirine düşmüş gibi düşünmesiye kendi zafiyetlerimizi normalleştirmek için herkeste varmış gibi davranmamızdan başka bir şey değildir. Bugün Yahudiler arasındaki ihtilafların çoğunluğu ne savaş karşıtlığından ne de birbirlerine olan kinlerindedir, bu ihtilaf yalnızca Yahudileri iyi anlamış mücahitlerin işgalcileri durdurabilecek yegâne unsur olarak pek çok Yahudi rehine almış olmasından kaynaklanmaktadır. Şayet mücahitler herhangi bir rehine almamış olsaydı İsrail'de çok az ve marjinal birkaç grup haricinde hiçbir kimse bu savaşa dair en ufak söz söylemez ve Yahudiler çok daha şedid ve zalimane bir şekilde Müslümanlara hücum ederlerdi.

“ Kendisine referans yaptığımız o geniş coğrafyalarımız, kalabalık nüfuslarımız, kudretli ordularımız, yüksek miktardaki servetlerimiz ve birbirimizden tamamen farklı gündemlerimiz olduğu müddetçe coğrafyası, ordusu, nüfusu, inancı ve davası bir olan Yahudi'ye karşı herhangi bir zafer imkânı bulunmamaktadır.

” Kendisine referans yaptığımız o geniş coğrafyalarımız, kalabalık nüfuslarımız, kudretli ordularımız, yüksek miktardaki servetlerimiz ve birbirimizden tamamen farklı gündemlerimiz olduğu müddetçe coğrafyası, ordusu, nüfusu, inancı ve davası bir olan Yahudi'ye karşı herhangi bir zafer imkânı bulunmamaktadır. Sıklıkla altını çizmekte olduğumuz kalabalık ve çok olmamız, bizim en büyük problemimizdir.

Bizim çokluğumuz bir olan Yahudi'ye karşı basit bir sayı olarak kalmaktadır. Bizim çok değil tek olmamız gerekir. Biz her anlamda tek olan Allah'ın bölük pörçük olmayı kendisine normal gören kullarıyız. Biz namazlarda dahi Müslümanlar arasında ayrı durmayı kabul etmeyen Nebi Aleyhisselam'ın birbirine uzaktan bakan ümmetiyiz. Bu yüzden biz bir buçuk milyar Müslüman olduğumuz müddetçe bir tane olan Yahudi'ye karşı yenilmeye devam edeceğiz. Yapılması gereken tekbir olana kadar çoğunluğumuzdan vazgeçemektir. İşte o zaman bize vaat edildiği üzere güçlü olacağız. Biz tekbir olana kadar “Bir” olan Yahudi'ye karşı “Bir Buçuk Milyar” Az Gelir.

“ Biz tekbir olana kadar “Bir” olan Yahudi'ye karşı “Bir Buçuk Milyar” Az Gelir.

”

GAZZE ÖMERİ CAMİİ

AYŞE GENÇ

Allah'ın mescitlerinde O'nun isminin anılmasını engelleyen ve ibâdet yerlerinin harap olmasına çalışandan daha zâlim kim olabilir! Böylelerinin, oralara korku içinde girmekten başka bir hakkı olamaz. Onlara dünyada bir rezillik, âhirette de büyük bir azap vardır.” (Bakara Suresi,114. Ayeti Kerime) Tarihi çok eskilere dayanan Gazze, Filistin'in güneybatısında bulunan, Gazze Şeridi'nin en büyük şehridir. Akdeniz kıyısının içerisinde kurulmuş olan bu şehir önemli ticaret yollarının üzerinde yer alması nedeniyle tarihinin büyük bir bölümünde Filistin için önemli bir merkez olmuştur. Tarih boyunca Filistin topraklarındaki idari birimlere bağlı kalan Gazze, ticari ilişkilerini daha çok Mısır'la geliştirmiştir. Suveys Kanalı açılana kadar Mısır, Suriye ve Anadolu'dan gelen ticaret ve hac yollarının birleşme noktasında olmuş bu nedenle hareketli bir dönem yaşamıştır. Tarihi boyunca pek çok kez el değiştiren Gazze, Bizans döneminde de önemli bir ticaret merkezi olmuştur. Aynı zamanda Mekkeli tüccarların da uğrak noktası olan şehir,Hız. Peygamber'in büyük dedesi Haşim b. Abdulmenat'ın ticaret için burada bulunduğu bir sırada

vefat etmesi ve kabrinin burada yer alması sebebiyle bazı kaynaklarda Gazatü Haşim olarak geçmektedir. Nitekim Hz. Peygamber'in babası Abdullah'ında Gazze'ye gelen tüccarlar arasında olduğu Hz. Ömer'in servetinin esasında İslam öncesi Gazze'ye yaptığı ticari seyahatlere dayandığı rivayet edilir. Bilinen en eski yerleşimin 5.000 yıla ulaştığı Gazze'nin İslam topraklarına geçişi Hz. Ebu Bekir'in hilafeti zamanındadır. İbn Havkal ve Makdisi eserlerinde Gazze'nin bereketli topraklarını, şehrin büyüklüğünü, zenginliğini, Ulucami'nin güzelliğini anlatırlar. Uzun süre Müslümanların idaresinde kaldıktan sonra Haçlıların ilerleyişi sırasında Kudüs Kralı III. Baldwin'in eline geçen Gazze, Hattin Savaşı'ndan sonra Selahaddin-i Eyyubi tarafından geri alınır ve tekrar

Müslüman kimliğine kavuşturulur. Moğolların 1258 yılında Bağdat'ı almasıyla İslam topraklarında ulaşabildikleri batıdaki en uç nokta Gazze olmuştur. Aynicalut Savaşı'nda Memlükler Moğolları hezimete uğrattınca şehir geri alınmış ve Yavuz'un Mısır'ı fethine kadar da Memlüklerin idaresinde kalmıştır. Memlükler döneminde Gazze'de yoğun imar faaliyetleri yapılmış, Sultan I. Baybars burada imar faaliyetine girişmiştir. Kahire'nin emniyeti açısından önemli bir noktada duran Gazze, Refah üzerinden gelen haberlerin buradan Kerek, Dımaşk veya Safed gibi merkezlere ulaştırılmasında da önemli rol üstlenmiştir.

1649 yılında Gazze'yi ziyaret eden Evliya Çelebi, "Bu sancak gayetü'l-gaye marnur ve abadandır" diyerek tanıttığı şehirde on bir cami, iki hamam ve 600 dükkânla 1300 ev bulunduğunu ve bu binaların taştan yapıldığını, sancağın yedi zeamet ve 107 tımarının olduğunu belirtmiştir. Osmanlı döneminde zaman zaman ayaklanmalar ve isyanlara sahne olan Gazze, I. Dünya Savaşı'nda İngilizlerin Osmanlıyı yenmesiyle bazı geçici bölgesel hâkimiyetler dışında Filistin toprakları üzerindeki 400 yıllık Osmanlı hâkimiyeti sona ermiştir. 1917'den 1948'de İsrail'in kurulmasına kadar geçen dönemde Gazze İngiliz hâkimiyetinde kalmıştır. Tarihi yapılar bakımından zengin bir şehir olan Gazze'de otuz beş civarında cami ve mescidin bulunduğu kaynaklarda zikredilmektedir.

Bunlar arasında kiliseden çevrilme Ulucami ile (el-Camiu'l-kebir) İbn Osman, İbn Mervan, el Mahkemetu'l-Berdikiyye, Seyyid Haşim, Şeyh Zekeriyya, Aybeki ve Katibü'l-vilaye camileri bugüne ulaşan belli başlı yapılardır. Ve Gazze şehrinin kalbinde yer alan Büyük Ömer Camii.. Diğer bir ismiyle Câmiu'l-Umerî el-Kebîr.. Gazze Ulu Camii, Gazze'deki Müslümanların 1400 yıllık tarihinin ve mirasının yaşayan bir kanıtı. Gazze şehrinin kalbinde yer alan Büyük Ömer Camii (Câmiu'l-Umerî el-Kebîr), kendine özgü kemerleri ve geniş açık avlusuyla Gazze Şeridi'nin en büyük ve en ünlü camisidir. Kendine özgü kemerleri ve geniş açık avlusuyla Gazze Şeridi'nin en büyük ve en ünlü camisidir. Önce bir pagan tapınağı, ardından Bizanslılar tarafından kiliseye ve son olarak da yedinci yüzyılda Gazze'nin Müslümanlar tarafından fethiyle camiye dönüştürülen Büyük Ömer Camii, Gazze Şeridi'ndeki en eski cami ünvanına sahiptir.

Yapı, başlangıçta antik bir tapınak olarak inşa edilmiş, daha sonra V. yüzyılda (406-407) bir Bizans kilisesine dönüştürülmüş, Pers işgali sırasında yıkılmış. VII. yüzyılda (617) Müslümanların bölgeyi fethiyle kilisenin kalıntıları üzerine cami inşa edilerek bir de minare eklenmiştir. Bu camiye, o dönemde hüküm süren Hulefâ-yı Râşidîn'den Hz. Ömer bin el-Hattâb'a nispetle "Büyük Ömer Camii" adı verilmiştir. 'Büyük Ömeri Camii' diğer bir adıyla 'Gazze Ulu Camii', İsrail ordusunun 7 Ekim 2023 tarihi itibarıyla başlatmış olduğu Gazze Şeridi'ne yönelik bombardımanlarında yıkıldı. Müslümanlar için önemi büyük ve hatırası derin olan Gazze kentindeki Gazze Ulu Cami, yıkıma, bombardımana rağmen cuma namazlarında bölge sakinlerinin rağbet ettiği mekanlar arasında yer alıyor. Kentte yaşayan Filistinliler, caminin yıkılmayan kısmında cuma namazı kılıyor. İman ile inşa olmuş bu camide sarsılmaz iman sinesinde taşıyan yürekler, tarih boyunca İslam'ın hadimi olmayı kendine şeref bilmiş müslümanlar tüm dünyaya bilhassa işgalci terör oluşumlarına şunu haykırıyor: Biz buradaydık! Biz buradayız! Biz burada kalacağız !..

Dipnot: İslam Düşünce Atlasından istifade edilmiştir

Apaçiyle Ölümü Seçen Lider: Abdulaziz Rantisi

BURAK ÇETİK

Abdulaziz Rantisi, 23 Ekim 1947'de Filistin'in Yavne kasabasında doğdu ve 17 Nisan 2004'te Gazze Şeridi'nde öldü. Rantisi, Hamas'ın kurucu üyelerinden biri olarak tanınır ve hareketin siyasi ve askeri liderlerinden biri olarak önemli bir rol oynamıştır. Hayatı boyunca Filistin davası için mücadele eden Rantisi, eğitimci, doktor ve direnişçi olarak çok yönlü bir kişilik sergilemiştir.

Erken Yaşam ve Eğitim

Rantisi, Filistin topraklarının 1948 Arap-İsrail Savaşı sonrasında İsrail Devleti'nin kurulmasıyla değişime uğradığı bir dönemde doğdu. Bu dönemde ailesi Yavne'den Gazze Şeridi'ne göç etmek zorunda kaldı. Rantisi'nin çocukluk yılları, Filistin halkının yaşadığı zor koşullar altında geçti. Bu şartlar, onun ilerleyen yıllarda siyasi aktivizme yönelmesine ve Filistin davasına adanmasına zemin hazırladı. İlkokul eğitimini Gazze'de tamamlayan Rantisi, lise eğitiminin ardından Mısır'a giderek İskenderiye Üniversitesi'nde tıp eğitimi aldı.

Üniversitede başarılı bir öğrenci olan Rantisi, 1972'de tıp fakültesinden mezun oldu. Daha sonra çocuk sağlığı alanında uzmanlaşarak doktorluk kariyerine adım attı.

Hamas'ın Kuruluşu ve Rantisi'nin Rolü

1987 yılında Filistin İntifadası'nın başlamasıyla birlikte Rantisi, Müslüman Kardeşler 'in Filistin kolu olarak kabul edilen Hamas'ın kuruluşunda yer aldı. Rantisi, Hamas'ın ideolojik temellerinin oluşturulmasında ve hareketin stratejik kararlarının alınmasında önemli rol oynadı. Hamas, İsrail işgaline karşı silahlı direnişi ve Filistin topraklarının özgürlüğünü savunan bir örgüt olarak kısa sürede Filistinli halk arasında geniş bir destek kazandı. Rantisi, Hamas'ın hem siyasi hem de askeri kanadında aktif olarak çalıştı. Özellikle İsrail'in askeri operasyonlarına karşı düzenlenen direniş hareketlerinde önemli bir liderlik rolü üstlendi. Hamas'ın ideolojisini şekillendiren temel metinlerin yazımında ve hareketin stratejik hedeflerinin belirlenmesinde katkıda bulundu.

Tutuklanmalar ve Hapishane Yılları

Abdulaziz Rantisi, İsrail makamları tarafından birçok kez tutuklandı ve uzun süreler hapsedildi. İlk tutuklanması 1988 yılında gerçekleşti ve birkaç ay sonra serbest bırakıldı. Ancak, 1990'ların başında tekrar tutuklandı ve 1992 yılında Lübnan'ın güneyine sürgün edilen 400 Filistinli arasında yer aldı. Bu sürgün, Rantisi ve diğer Hamas liderlerinin Lübnan'da direniş faaliyetlerini sürdürmelerine ve hareketin uluslararası arenada tanınmasına yol açtı. 1993 yılında Oslo Anlaşmalarının imzalanmasının ardından, Rantisi İsrail tarafından tekrar tutuklandı ve birkaç yıl hapiste kaldı. Hapishane yılları, Rantisi'nin siyasi düşüncelerinin olgunlaşmasına ve Hamas içindeki liderlik pozisyonunun pekişmesine katkıda bulundu. Hapiste kaldığı süre boyunca yazdığı makaleler ve verdiği demeçler, Hamas'ın ideolojik ve stratejik çizgisini şekillendirdi.

Siyasi Liderlik ve Hamas İçindeki Konumu

2000'li yılların başında, Rantisi Hamas'ın siyasi liderlerinden biri olarak öne çıktı. İsrail'in Gazze'ye yönelik askeri operasyonlarına karşı direnişi yönetti ve Hamas'ın halk arasında desteğini artırdı. Rantisi, Hamas'ın İsrail'e karşı silahlı mücadele stratejisini savunan ve barış görüşmelerine karşı çıkan sert bir duruş sergiledi.

2003 yılında İsrail, Hamas liderlerine yönelik suikast girişimlerini artırdı ve Rantisi de bu suikast girişimlerinden sağ kurtuldu. 10 Haziran 2003'te İsrail, Rantisi'yi hedef alan bir füze saldırısı düzenledi ancak Rantisi bu saldırıdan yaralı olarak kurtuldu. Bu olay, Rantisi'nin Filistin halkı arasında direnişin simgesi haline gelmesine neden oldu.

Ölümü

Abdulaziz Rantisi, 17 Nisan 2004'te İsrail'in düzenlediği bir hava saldırısında hayatını kaybetti. Rantisi'nin ölümü, Filistin davası için büyük bir kayıp olarak değerlendirildi. Ancak onun liderliği ve mücadelesi, Hamas'ın ve Filistin direnişinin sembollerinden biri olarak hatırlanmaya devam etti.

Rantisi'nin ölümü, Hamas'ın direniş mücadelesini sona erdirmeyi amaçlamıyordu. Aksine onun ideolojik mirası ve mücadelesi, Hamas'ın sonraki liderlerine ilham kaynağı oldu. Rantisi, Filistin halkının özgürlük mücadelesinin ve İsrail işgaline karşı direnişin sembollerinden biri olarak tarih sahnesinde yerini aldı.

“ Rantisi, Hamas'ın ideolojik temellerinin oluşturulmasında ve hareketin stratejik kararlarının alınmasında önemli rol oynadı.

Kişisel Hayatı ve Değerleri Abdulaziz Rantisi, kişisel yaşamında da sade ve mütevazı bir hayat sürdü. Ailesine ve çocuklarına düşkün bir baba olan Rantisi, aynı zamanda dindar bir Müslüman olarak biliniyordu. Filistin halkının kültürel ve dini değerlerine bağlılığı, onun liderlik tarzını ve halk arasındaki popülaritesini pekiştirdi. Rantisi'nin liderlik tarzı, karizmatik ve güçlü bir duruş sergileyen, aynı zamanda halkın içinde yaşayan ve onların dertleriyle yakından ilgilenen bir modeldi. Bu özellikleri, onun Filistin halkı arasında sevilen ve saygı duyulan bir lider olmasını sağladı.

Sonuç

Abdulaziz Rantisi, Filistin davasının ve Hamas hareketinin en önemli figürlerinden biri olarak tarihe geçti. Onun hayatı, Filistin halkının özgürlük mücadelesinin ve İsrail işgaline karşı direnişinin bir yansımasıdır. Rantisi'nin liderliği ve mücadelesi, Filistin davasının ve Hamas hareketinin geleceğini şekillendiren önemli bir miras bırakmıştır. Öldüğü günden bu yana Rantisi'nin ideolojik ve stratejik görüşleri, Hamas'ın ve Filistin direnişinin temel taşlarından biri olarak kabul edilmeye devam etmektedir.

Savaşın Kazanır Sonunda!

SERDAR KESİK

Yazımı, Ümmetin namusunu, Filistin'i, canlarıyla koruyarak mücadele eden onurlu Filistin halkına, Gazze'de direnen yeryüzünün en izzetli insanlarına ve nehirden denize özgür Filistin mücadelesi için savaşan mücahitlerin aziz mücadelesine adıyorum. Umulur ki bir gün dağlar serilir önümüze ve açılan yollarda yılların hasreti aşılır. Biz Filistin'e gireriz, Gazze bizi özgürleştirir. Özgür dünyanın özgür halklarına selam olsun!

Olaylar 7 Ekim'de mi başladı?

Hayır. Filistin mücadelesini bir bütün olarak okumak gerekmektedir. Aksi takdirde "2 yıldır barış süreci hakimdi. Hamas durduk yere barışı bozup olayları ateşlendirdi ve İsrail terör olaylarına işgalle cevap verir." demek talihsizliğine ve cahilliğine düşebilmek mümkündür. 7 Ekim sabahı başlayan olaylar, özgürlük mücadelesi veren halkın onurlu yaşamak pahasına sergilediği bir duruştur.

Hamis meşruiyetini kimden alıyor?

Gazze Şeridi içinde yaşayan 2 milyon Filistinli'den, Batı Şeria'daki Filistinlilerden

Ayrıca dünyanın dört bir tarafındaki vicdan ve onur sahibi insanlardan. İktidarları noktasında bir tereddütleri ve dışa bağımlılıkları olmaması sebebiyle hesap verecek bir kimse kalmıyor. Kendileri karar alıp kendileri eyleme geçebiliyorlar.

İnsanî yardımları dahi ulaştırmaktan aciz devletler, somut kararları nasıl alacaklar?
"+Dünya'nın en uzak başkenti neresi?
-Kudüs.
+Neden?
-Çünkü halkı Müslüman olan ülkeler yıllardır Filistin'e gideceğiz, Özgür Filistin diyorlar. Ancak hala ulaşamadılar."

Sanırım biraz trajikomik olmakla beraber durum böyle. Savaşın 48. Gününde 4 günlük bir ateşkes ilan edildi. Yine de günde ancak 300 tır sokulabiliyor. Gazze'nin günlük ihtiyacı ise günlük yaklaşık 500 tır. Bununla beraber savaşın ilk bir ayında yaklaşık 500 tır Refah sınır kapısından Gazze'ye girebilmişti.

Kassam Tugayları sözcüsü Ebu Ubeyde 28 Ekim 2023 tarihli konuşmasında Arap Dünyası liderlerine şöyle seslenmişti: "Ey Arap liderleri, ekranlarınızın başından olanları izliyorsunuz. Sizin mukaddesinize yapılanlar sizi hareket ettirmiyor. Allah korusun! Sizden tanklarınızı ve ordularınızı yürütmenizi de beklenemiyoruz. Bunların hepsini biz sırtlandık. Bu Siyonist işgali süpüreceğiz. Sıfırdan hiç beklenmeyen bir yere getirdiğimiz imkanlarımızla beraber bu dinin şerefini koruyacağız. Ancak sizin acizliğiniz ve zayıflığınız yardımları dahi ulaştıramayacak bir aşamaya mı geldi? Buna hiçbir açıklama ve cevap bulamıyoruz."

Müslümanların onurunu canlarıyla koruyan Gazze halkı, tarihi yeniden yazıyor. Peki tarih onları nasıl yazacak?

Hazreti Ali komutasındaki Ashap, Hayber Savaşında çatışma halinde iken fethin eşğine gelmişlerdi. O esnada ikinci namazının vaktinin çıkacağı korkusu ile namazların hemen kılınması gerektiği söylendi.

Ashaptan bazıları fethi çok yaklaştık biraz daha devam edelim namazı sonra kılarız dediler. Bunun üzerine Ali bin Ebu Talip “Uğruna yaşadığımız değerleri terk ederek zafer kazanmanın bir anlamı yok” demiştir diye rivayet edilir. Hayber Savaşı da Yahudilerle olmuştur ve Müslümanlar eylemlerinde gür sesle bağırırlar: “Hayber Hayber Ya Yahud ceyşu Muhammed sevfe ye’ud” (Hayber, Hayber! Ey Yahudiler! Muhammed’in ordusu geri dönecek.) Böyledir. Gazze halkı, uğruna savaştığı hiçbir değeri geride bırakmamıştır. Kassam Tugayları, hiçbir askerinin kaza namazı olmadığını belirtmişti bir açıklamalarında. Tarih onları, savaştığı, direnişçi ve onurlu insanlar olarak yazacak. Yazmazsa, tarih utansın.

İTT Toplantısında 57 İslam ülkesinin toplanması dünyada hiçbir şeyi değiştirmedir. Bu ülkelerin kararlarının hiçbir etkisinin olmamasının arkasında yatan gerçeklik nedir? Arap ülkelerini aslında kimler yönetmektedir?

İsrail Meclis Üyesi ve Eski Savunma Bakanı Avigdor Lieberman: "Mahmud Abbas, İsrail desteği olmadan bir dakika bile dayanamaz" sözü çok fazla gerçeği taşımaktadır altında.

Müslümanlar, devletlerinin politikalarını kendilerine ideoloji edinince sorunlar büyümeye başladı maalesef. Sadece devletlerden bir şeyler beklemek de Müslümanların sıkıntılarından biri oldu son zamanlarda. Zira sivil hareket ve toplumsal güç her zaman güçlü olmalıydı ki yöneticiler hata yaptıklarında halk onları uyurabilirdi ve düzeltebilirdi. İslam ülkelerinin kararlarının hiçbir etkisinin olmamasının sebepleri hakkında çokça şey zikretmek mümkündür. Bunlardan birkaçı ekonomik yetersizlik, muktedir olmayan iktidar ki yöneticileri batı destekli ülkelerle seçilen ya da atanmış yöneticiler kendinden değil dışarıdan bir kuvvetle iktidar haline gelmeye çalışırlar.

Barışçıl eylem yapmak ne demektir? Silahlı İsrail’e barışla tepki vermek olur mu?

Mahmud Abbas yıllardır Filistinlileri İsrail’e karşı barışçıl eyleme davet ediyor. Bu söylemi Türkiye’de de savunanlar var. “İsrail’e şiddet gösterirsen sana işgalle cevap verir” diyorlar. Bu ifadeler insanlık onuruna yakışmayacak sözlerdir. Ayrıca Fetih Suresi 29. Ayette “Kendi aralarında merhametli, düşmana karşı son derece şiddetlidir.” diye anlatılmıştır Müslümanlar. İsrail gibi düşmanlığı konusunda hiçbir tereddüdümüzün olmadığı bir düşmana karşı verilecek en sert tepkiyi vermek gerekir. Mahmud Abbas’ın ifadeleri onurlu Filistin halkına yakışacak hareketler değildir. Bunlara ek olarak, Mahmud Abbas, Aksa Tufanı hareketi başladıktan sonra da konuşmalarının alt metinlerinde Amerika’dan yardım bekler ifadeleri hissettirmiştir.

“İsrail gibi düşmanlığı konusunda hiçbir tereddüdümüzün olmadığı bir düşmana karşı verilecek en sert tepkiyi vermek gerekir.”

ASRIN MEKTEBİ: GAZZE

HANİFE PALTA

7 Ekim'den bu yana Gazze'de yaşanan zulüm hem Müslümanlar için hem de tüm dünya için bir değişim noktası oldu. Artık bazı şeyler eskisi gibi olmayacak. Olmamalı. Bu yaşananlar üzerine düşünmemiz, öğrenmemiz ve ders çıkarmamız gereken çok şey var. Gazzeli kardeşlerimiz muazzam imanları, davalarından taviz vermeyen duruşları ile İslam'ı öyle güzel tebliğ ettiler ki nice gayrimüslim etkilendi. Hayret ve hayranlık içerisinde kaldılar. İslam'a olan ilgi ve merak arttı. Hidayet haberlerini sıklıkla duyar hale geldik. Bununla beraber farklı ülkelerden binlerce insan Gazzeli kardeşlerimize destek olurken İsrail dünyaya karşı itibarını kaybetti. Vicdanının sesine sağır kesilen nice insan ise Gazze'de yaşanan bu soykırıma göz yummayı ve zalimliğe taraf olmayı seçti. Dünya zalimlerden ve mazlumlardan yana olanlar olarak ikiye ayrılmış oldu... Tarih boyunca hep gördük ki zalimler her zaman kaybetmiştir.

Biz de Müslümanlar olarak İslamiyet sahabe efendilerimiz gibi nasıl yaşanır Gazzeli kardeşlerimizden öğrenmiş olduk. Güçlü imanları sayesinde onca acıya rağmen isyan etmeyişleri, ne yaşarlarsa yaşasınlar sabır ve şükür içinde olmaları, Allah'a olan teslimiyetleri... Yürekleri çok yansa da alacakları mükafatın büyüklüğünü bilerek davranmalarını... Allah için mücadele edenlerin kalbine verilen sekinete şahit oluşumuz... Tüm bunlar hayretle üzerine tefekkür edilmesi ve ders alınması gerekenlerden sadece bazıları...

“

Ancak İsrail'in bilmediği bir şey var ki nice azlar Allah'ın yardımı ile çoğa galip gelir.

”

Gazzeli kardeşlerimiz bu yaşadıkları soykırıma rağmen Allah için mücadele edenlerin asla kaybetmeyeceğini bilerek elbet bir gün kazanacaklarını haykırıyorlar tüm dünyaya. O çok güçlü ve yenilmez sanılan zalim İsrail ise sarsılan itibarını kurtarmak ve bir Davut, bir Musa gelecek korkusu ile acımasızca bebekleri ve çocukları öldürmeye devam ediyor. Ancak İsrail'in bilmediği bir şey var ki nice azlar Allah'ın yardımı ile çoğa galip gelir.

Gazzeli kardeşlerimiz de bunun bilinci ile yaşadıkları bunca acıya rağmen umutlarını yitirmiyor, yeniden ayağa kalkmaya çalışıyor, imkansızlıklar içinde bile yeniden üretiyor ve onarıyorlar. Onların bu halleri biz Müslümanlara en zorlu durumlarda bile nasıl davranmamız gerektiğini gösterdi. Biz onların durumunda olsaydık ne yapar, nasıl davranırdık hiç tefekkür ettik mi?

Gazzeli kardeşlerimizin bu güçlü imanı aklıma her mümine misyon yüklediğine inandığım bir hadisi şerifi getiriyor. “Güçlü mümin zayıf müminden (Allah katında) daha hayırlı ve daha sevimlidir.” Bu güç maddi bir gücü kastetmiyor. İnanç, fikir, niyet, âhirete meyil ve fizik olarak kuvvetli mümin, bu açılardan zayıf olandan daha hayırlı olduğunu anlatıyor. Gazzeli kardeşlerimizin imanlarının ne kadar güçlü olduğuna hepimiz şahit olduk. Uzun süredir gücünü ve izzetini kaybetmiş biz Müslümanlar için onların imanını bizi derinden sarsarak adeta yeniden uyanışımıza vesile oldu. “Kim bir kötülük görürse, onu eliyle değiştirsin. Şayet eliyle değiştirmeye gücü yetmezse, diliyle değiştirsin. Diliyle değiştirmeye de gücü yetmezse, kalbiyle düzeltme cihetine gitsin ki bu imanın en zayıf derecesidir!” buyuruyor Peygamberimiz (sav). Biz de bu zulme karşı ancak buğz edebildik. Bu da hadiste buyrulduğu üzere imanın en zayıf derecesi.

İmanımız yeterince güçlü olmadığında aslında birçok şeyde güçsüz olduğumuzu ve bundan dolayı bu zulme engel olamadığımızı da görmüş olduk.

İmanımızı güçlendirmek için gayret etmeli, kendimizi geliştirmeli ve donatmalıyız. Meşhur hikayeyi hepimiz biliriz, Minberci Hasan’ın hikayesini. Elinden gelen ne ise en iyisini yapmıştı ve bu sayede yaptığı minber Mescid-i Aksa’ya yerleştirilmişti. Biz ne işle iştigal ediyoruz peki? Öğrenci miyiz ya da öğretmen, avukat, doktor, mimar... Hangisi isek en iyisi olacağız. İşimizle beraber kendimizi daha birçok alanda geliştirip ustalaşacağız.

“
Mümin için durmak yok,
rehavet yok, tembellik yok.
Daha çok çalışacağız ki
eccadımız gibi dünyayı
merhametle ve imanla sarıp
sarmalayan o güce tekrar
ulaşabilelim.

“
Mümin için durmak yok, rehavet
yok, tembellik yok. Daha çok
çalışacağız ki eccadımız gibi
dünyayı merhametle ve imanla
sarıp sarmalayan o güce tekrar
ulaşabilelim.

Tüm dünyada insanlar sokaklara dökülüp Gazze’deki soykırımı haykırırken “Bu onların savaşı, bize ne!

Artık her gün Gazze’yi duymaktan, görmekten bıktık.” diyerek içinde vicdansızca ve düşmanca duygular besleyen - sözde- Müslümanları da gördük. Düşmanlarımızın bizi birbirimize düşman etmek için aramıza ekmiş oldukları nifak tohumlarıyla istediklerini - kısmen-başardıklarına şahit olduk.

Efendimiz (sav) Mescid-i Aksa’yı fethetmek için önce ilmen sonra hem askeri hem siyasi olarak güçlenmeyi strateji olarak belirlemişti. Efendimiz (sav)’e fetih nasip olmasa da Hz. Ömer ve Selahaddin Eyyubi aynı stratejiyi uygulayıp -biiznillah- başarılı oldular. O zaman biz müminlere düşen görev de belli. Öncelikle ilmi olarak bu davayı öğrenmek ve bilmeyenlere öğretmek, sonrasında hem askeri ve hem siyasi olarak güçlenmek için elimizden geleni yapmak...

Gazze’de yaşanan bu soykırım artık biz Müslümanlar için en küçük bir tavize vermeye bile yer kalmadığını öğretmiş oldu.

Yıllardır içimize sinsiçe yerleşmiş ve çeşitli sebeplerle bir türlü bırakamadığımız boykot ürünlerinin yeri geldiğinde kardeşlerimizin üzerine nasıl bomba olarak yağdığını gördük. Bugün kardeşlerimizin üzerine yağan bombanın yarın bizim üzerimize yağmayacağını bir garantisi de yok. Boykot edilen ürünler her şeyden evvel içerisinde bulunan şüpheli, haram ve tayyip olmayan maddelerden dolayı zaten yıllardır alınmamalıydı.

Müslümanım diyen birisi helal olmayan, şüpheli bir yiyeceği yiyebiliyor, içeceği içebiliyorsa önce bir durup Müslümanlığını sorgulamalıdır.

“ Müslümanım diyen birisi helal olmayan, şüpheli bir yiyeceği yiyebiliyor, içeceği içebiliyorsa önce bir durup Müslümanlığını sorgulamalıdır.

”

Bir Müslüman nerede ne yiyip içtiğine, hangi ortamlarda neyi temsil ettiğine çok dikkat etmelidir. Zira hadiste buyrulduğu üzere kime benzersek onlardan oluruz, maazallah. Bu sebeple boykot bir dönemlik değil bir ömürlüktür.

Gazze hepimizin imtihanı oldu. Oradaki kardeşlerimiz bu imtihanı büyük bir başarıyla geçtiler.

İmanı, cesareti, teslimiyeti, fedakarlığı, yiğitliği, vatanseverliği, dava bilincini ve daha birçok şeyi onlardan yeniden öğrendik. Ya bizler geçebildik mi bu imtihanı? Şimdi derin bir muhasebe vakti...

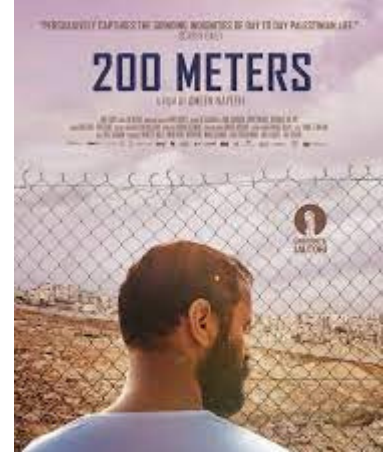

Olağan Günlerin Olağanüstü Zorluğu

ELİF YAREN ENGİN

“Ailem benden 200 metre uzakta, o lanet duvarın arkasında!” Başrolde yer alan Mustafa'nın bir konuşmasının içinde söylemiş olduğu bu cümle tüm filmin bir özeti niteliğindedir. “200 Metre” filmi Filistinlilerin günlük yaşamının işgal ve kontroller karşısında nasıl zor bir hal aldığını, İsrail kimliği almayı kabul etmeyerek Batı Şeria’da yaşayan Mustafa ve işgalci İsrail tarafından örülen duvarın diğer tarafında yaşayan eşi ve çocuklarının hayatlarından bir kesit etrafında ele almaktadır. Ailesine hem çok yakın hem de bir o kadar uzak bir babanın aynı şehirde ve aralarında yalnızca 200 metre mesafe bulunan oğlunun kaza geçirmesi sonucu yanına gitmesi ilk bakışta içerisinde olağanüstü herhangi bir şey taşımayan bir durum. Ancak bu baba bir Filistinli değilse durum bu kadar olağan karşılanabilir. Film tam olarak izleyicisine bu sıradan durumun Mustafa gibi bir Filistinli için ne kadar önemli ve zorlayıcı olduğunu anlatıyor. Rutin olanın, sıradan gibi görünenin işgal altındaki bir toplumda nasıl değerli ve anlamlı olabileceğini vurguluyor.

“Büyük bir hapishanedeyiz.” Bazı filmleri birkaç kez izlersin ve her seferinde o anki ruh halinle ya da o an yaşanan durumlarla bağlantılı olarak farklı duygular hissedersin, bir önceki izlemende fark etmediğin bir sahne sana çok daha farklı duygular hissettirir. Yazıyı daha sağlıklı bir zemine oturtabilmek için filmi tekrar izlediğimde Mustafa'nın tüm o zorlu yolculuğa rağmen eve döndüğünde ışığı açmaya devam etmesi hatta öncekilerden daha da renkli bir düzenle bunu yapması epey duygulandıran bir sahne oldu. (Film henüz izlemeyenler için çok fazla detay vermemek adına bu şekilde anlatıyorum, izleyenler ışık sahnesinin ne olduğunu anlayacaktır.) Tüm zorluklara rağmen hayat akmaya insan ise yaşamaya devam ediyor. Ki anne ve babaysan yaşamaya devam etmek bir sorumluluk haline geliyor. Ülkelerinde hayatta kalabilmek için İsraili bir işgalcinin inşaatında çalışan (İsrail tarafında olduğu için her gün bir sürü kontrolden geçerek) işçilerin, içlerinden birinin düğün haberini aldıklarında birbirlerine ikramda bulunarak dabke oynadıkları sahne yıllardır süren işgal karşısında

Filistinlilerin umudunun ve ümidinin güzel bir tasviri... Film bitirdiğimde aklıma kıymetli Ayşe Şasa'nın: “Ümit et kızım, Allah insanın ümidine nazar eder.” sözü geliyor. 1947'den bu yana her geçen gün azgınlıkları daha da şiddetlenen zalim bir topluluğa karşı Filistinli halkın tüm dünyaya göstermiş olduğu teslimiyet, vicdan sahibi bir insan için unutulmaması tekrar tekrar hatırlanması ve hatırlatılması gereken bir ders niteliği taşıyor. Evet “200 Metre” filmi ne yazık ki gerçek bir hikayenin sinemaya aktarılmış hali ve bunun gibi birçok film ve kitap var. Ama gün sonunda baktığımızda bir buçuk saatte izleyip bitirdiğimiz bu filmler kendi ülkesinde sürgün yaşayan bir halkın hayatı. Bizlere düşen her neredeyse imkanlarımız el verdiği ölçüde Filistin’de yaşanan zulmü hatırlamamız, anlamamız ve anlatmamızdır.

Dünya'ya Reklamı Yapılmayan Kudüs

HÜSEYİN ASLAN

İstanbul-Daruselam yolculuğumuz 25 Eylül 2023'te saat 19.10'da 30 dakika rötar ile başladı. 7 saatlik yolculuk sonrası Zanzibar Havalimanına inen uçağımız önce Zanzibar'da incek yolcuları indirdi sonra İstanbul'a geri dönüş yapacak olan yolcuları aldı. Bu işlem 1,5 saat kadar sürdü. Bu süre boyunca uçakta bekledik. Sonrasında tekrar havalanan uçağımız 9 saatlik yolculuk sonrası Daruselam'a vardı. Tanzanya'da kapıda vize alınabiliyor. Bizde kapıda vize aldık. Rüşvetin hayatın birçok alanında aktif kullanıldığı Tanzanya'da "Vize alırken İngilizce bildiğinizi çok belli etmemenizde fayda var." Uyarısını dikkate almak benim için çok zor olmadı. Swahili dilinin konuşulduğu Tanzanya'da vize memuruna "ahsente sana" demeniz İngilizce konuşmaktan daha etkili olabilir. Dünya genelinde 350 milyon kişi Swahili dilini kullanıyor. Tanzanya 63 milyonluk bir nüfusa sahip. Kenya Camiinde sabah namazını kıldık. Burada dikkatimi en çok çeken şey camii avlusuna girerken ayakkabıların çıkartılması oldu.

Bence baya güzel bir şey. Türkiye'de seccadesiz veya halısız yerde namaz kılınmamasına alıştığımız için biraz farklı geldi sadece. Buradaki insanlar spora çok değer veriyorlar. Namazdan sonra kalacağımız yere doğru giderken kaldırımlarda spor yapan çok kişi vardı. Bisiklete binen, ağırlık kaldıran, koşan onlarca insan. Gün burada erkenden hareketlenmeye başlıyor. Veya daha doğrusu biz Türkiye'de çok geç uyanıyoruz. Burada şaşırdığım bir diğer şey ise direksiyonun sağ tarafta olması. Hala buna alışamadım. Tanzanya'da kullanılan arabaların neredeyse hepsi 2. el ve yurt dışından gelen araçlar. Öyle ki arabaların plakalarında bulunan sayı ve harfler arabaların ülkeye giriş sırasını belirtiyor. Koydukları sistem ile ülkeye en son giren aracın plakasını bilmemiz ülkedeki tüm arabaların sayısını hesaplamamız için yeterli oluyor. Kısa bir yolculuk sonrasında kalacağımız yer olan Rehema Ortaokuluna geldik. Kısa bir istihatten sonra Rehema Vakfı genel merkezini ziyaret ettik.

Vakıf Başkanı Musab abi ile detaylı tanışma fırsatı bulduk. Kendilerine Türkiye'den getirdiğimiz hediyeleri takdim ettik. Rehema Vakfı din, dil, ırk farkı gözetmeksizin eğitim ve yardım başta olmak üzere Tanzanya'nın birçok yerinde faaliyet gösteriyor. Büyük bir görev üstlendiklerinin farkındalar, biz de beraber geldiğimiz arkadaşlar ile gün geçtikçe bu görevin büyük bir nasip meselesi olduğunu daha yakinen anlıyoruz. Rehema Vakfı ev sahipliğinde hep beraber öğle yemeği yedik. Hala Türkiye'de olduğumuzu hissettiren bu ikramlar "ne kadar misafirperver bir millet olduğumuzu Tanzanya'da öğrendim." dememe sebep oldu. Öğle namazını kıldıktan sonra Tanzanya Büyükelçimiz Mehmet Güllüoğlu'nu ziyaret etmek için yola çıktık.

20 dakikalık yolculuk sonrası elçiliğimize vardık. Büyükelçimiz Mehmet Güllüoğlu ile tanıştıktan sonra projemizi anlattık. Tanzania hakkında biraz konuştuktan sonra dönmeden önce tekrar görüşmek için sözleştik ve hediyelerimizi takdim ettik. Yakından tanımak büyük bir fırsat oldu. Muhteşem bir insan. Ertesi gün çalışma yapacağımız Nur Medresesi'ne uğradık. Yazının bundan sonraki kısmı sırasıyla sosyal hayat, dini hayat, ekonomik durum, kültürel durum, tarihi olgular, medya, devlet organları, gençlik çalışmaları ve aktif sivil toplum çalışmaları başlığı altında devam edecek. Umarım istifadeli olur.

Sosyal Hayat

Nur Medresesinin baş hocası Şeyh Ömer, medresenin hemen yanında bulunan derme çatma bir evde yaşıyordu. Faaliyetlerimizi gerçekleştirdiğimiz her gün bizi öğle yemeği için evinde ağırladı ve yerel yemeklerinden ikram etti. Lapa pilav, soslu bir et ve muz. Yemek gerçekten çok lezzetliydi. Şeyh Ömer sürekli tabaklarımızı dolduruyor ve "siz az yerseniz ben üzülürüm" diyordu.

Yemek bittikten sonra orada bulunan Türk bir abimizden bu yemeği ayda sadece bir kez yiyebilecek duruma sahip olduğunu öğrendiğimde gerçekten şok olmuştum. Çünkü Şeyh Ömer faaliyet yaptığımız her gün bize o yemekten ikram etmişti. Belki de önümüzdeki birkaç ay o yemekten yemeyecekti. Misafirperverlikleri, kendilerinin yiyemediklerini bize ikram etmeleri vb. şeylerle gerçekten bizleri mahcup edecek kadar iyi ağırlamışlardı. Müslüman olan insanlar hem sıcak kanlı hem misafirperver. Bunun yanında kendi ihtiyaçları olmasına rağmen misafirlerine ikramda bulunabilecek bir samimiyete sahiplerdi. İnsanlar kendi arasında hoşgörü ile davranıyorlardı. 1. Dini Hayat Tanzania genelinde hakim dinler Müslümanlık ve Hristiyanlıktı. İki arasında oranın neredeyse birbirine eşit. Ülke iki dönem Müslüman iki dönem Hristiyan bir devlet başkanı tarafından seçim ile yönetiliyor. Sosyal olarak insanlar dini bir ayrım gözetmeden yaşıyorlar. Aynı köyde Hristiyan ve Müslümanlar bir arada yaşıyorlar. Bir ada ülkesi olan Zanzibar ise yüzde 90 Müslüman nüfusa sahip turistik bir yer.

İnsanlar genel olarak dini ayrım gözetmeksizin bir arada yaşayabiliyorlar. Dünya'ya reklamı yapılmayan Kudüs gibi.

Ekonomik Durum

Ekonomik olarak ülke diğer Afrika ülkelerine göre gayet iyi bir durumda ama genel olarak halkın her düzeyinde eşit dağılan bir gelir paylaşımı yok. Şehir merkezinde büyük plazalar gördüğümüz gibi yaklaşık 1 saat mesafedeki köy su sıkıntısı yaşadıklarını da görebilirsiniz. Ticaret hacmi çok büyük bir ülke Türkiye'nin değerlendirmesi gereken büyük bir potansiyele sahip zira diğer ülkeler, mesela Çin, yatırımlarını büyük ölçüde arttırmış durumdadır.

Kültürel Durum

Kültürleri çok eskiye dayandığı gibi modern zamana da dayanmamış gibi mesela Masailer şehrin içerisinde yaşıyorlar hatta aslan avladıkları sopaları ve geleneksel kıyafetleri her zaman üzerlerinde. Kendilerine her sokakta rastlayabilirsiniz ama yaptıkları işler kısıtlı mesela kaldığımız yerin güvenliğinde Masailer vardı. Aynı şekilde Diyanet vakfı temsilciliğimizin güvenliği ve hizmetini yine onlar görüyorlardı. Daha çok köylerde bu kültürün korunduğuna daha fazla rastlayabiliriz çünkü bazı köyler devlet başkanının ölüm haberini bile 1 hafta sonra alıyorlar.

Tarihi Olgular

Zanzibar'da ziyaret ettiğimiz ve şu anda turistik bir mekân olarak kullanılan adalardan bazıları Almanya ve diğer ülkelerin köleleri tuttıkları ve Avrupa'ya taşımak için kullandıkları bir hapishane olarak kullanılmış. Tarih içerisinde Almanya, İngiltere ve Portekiz sömürgesi haline gelmiş olan ülke şu anda görüldüğü kadarı ile bağımsız. Dünyanın en eski fosilleri yine Tanzanya'da keşfedilmiş bu da insanlık tarihinin burada ne kadar eski ve köklü olduğunun göstergesi. Bunun en eski göstergelerinden biri ise İslamiyet'in 800'lü yıllarda buraya ulaştığı olması.

Medya

Müşahede ettiğimiz kadarıyla halk arasında özellikle şehir merkezlerinde telefon kullanımı ve sosyal medya araçlarından WhatsApp ve Facebook kullanımı gayet yaygın. Zanzibar'a giderken bindiğimiz deniz aracında yüzlerce kişi Kuruluş Osman dizisini izliyordu. Bu Türkiye açısından çok önemli bir durum. Çoğunlukla ana akım medyayı takip etme oranı daha fazla yani televizyon kullanımı hala çoğunlukta. Bunların yanında halkın büyük kesimi futbol konusunda hassas.

Kaldığımız okulun öğrencileri futbol müsabakasını canlı olarak okulun yemekhanesinde hep beraber izliyorlardı. Bu gayet normal diyebilirsiniz ama öğrencilerin normalde çok fazla ders çalıştıklarını ve günlerinin büyük bir bölümünü buna ayırdıklarını görünce çok şaşırmiştık. Ama futbol müsabakasını izleyenlerin kalabalık olması bizi daha çok şaşırttı.

Devlet Organları

Yerel devlet organları arasında bilgisine vakıf olduğumuz konu siyasilerin posterlerinin birçok araba ve tabelada yer alıyor olması ve 2 dönem şeklinde devletin Müslüman ve Hristiyanlar tarafından yönetiliyor olması. Bunlardan ziyade Türkiye Büyükelçiliğimiz, Maarif Vakfı, Diyanet Vakfı, TİKA Temsilciliğinin burada bulunması ülkemizin devlet kademesinde buraya verdiği değeri göstermek için yeterli sayılır.

Gençlik Çalışmaları

Tanzanya'da gençlik çalışmalarını Müslümanlar ve diğerleri diye iki ayrı kola ayırabiliriz. Bu ayırmayı yalnızca gençlik çalışmalarının yönetimi kısmında yapıyoruz. Çünkü yapılan gençlik çalışmaları dini bir ayrım gözeterek ilerlemiyor.

Örnek verecek olursam Rehema Vakfına bağlı okullarda bu gençlik çalışmaları gayet aktif yürütülüyor ve olması gerektiği gibi İslam dini merkezli ilerliyor. Bu da ülkede çoğunlukta bulunan Müslümanların bu alandaki açığını kapatmaya yönelik büyük bir boşluğu dolduruyor ama yeterli değil. Çoğunlukla Hristiyanlara ait okullarda öğrenciler öğrenim görüyor ve mezun olduklarında Müslüman olanlar dahil Hristiyanların tahrif edilmiş ideolojilerine maruz kalıyorlar. Birçok Müslüman bu okulların durumunun daha iyi olması sebebiyle çocuklarını Hristiyan okullarına yazdırıyorlar. Bunlardan ziyade bir de FETÖ'ye ait köklü özel okullar var. Bu okullarda eğitim gören öğrenci sayısı azımsanmayacak kadar fazla. Bu konuda FETÖ kendisine militan yetiştiriyor desek yeridir. Bu sebeple Türkiye'nin her zamankinden daha aktif bir şekilde gençlik çalışmaları ve eğitim konusunda Tanzanya'da bulunması gerektiğine inanıyoruz.

SÜLEYMANİYE KÜLLİYESİ

MUHAMMET ÇAKAR

Süleymaniye Külliyesi, Kanuni Sultan Süleyman'ın emriyle Mimar Sinan'a 1550 – 1557 tarihleri arasında yaptırılmıştır. Süleymaniye Külliyesi oldukça geniş bir alana yayılmış ve içerisinde birçok yapıyı bulundurmaktadır. Bu yapılar kütüphane, cami, medreseler, sıbyan mektebi, darülkurra, darülhadis, darülşifa, imaret, tabhane, hamam, çeşme, dükkanlar ve Kanuni Sultan Süleyman Türbesiyle Hürrem Sultan Türbesidir. Süleymaniye Külliyesi, Kanuni Sultan Süleyman'ın emriyle Mimar Sinan'a 1550 – 1557 tarihleri arasında yaptırılmıştır. Süleymaniye Külliyesi, Kanuni Sultan Süleyman'ın emriyle Mimar Sinan'a 1550 – 1557

tarihleri arasında yaptırılmıştır. Süleymaniye Külliyesi oldukça geniş bir alana yayılmış ve içerisinde birçok yapıyı bulundurmaktadır. Bu yapılar kütüphane, cami, medreseler, sıbyan mektebi, darülkurra, darülhadis, darülşifa, imaret, tabhane, hamam, çeşme, dükkanlar ve Kanuni Sultan Süleyman Türbesiyle Hürrem Sultan Türbesidir. Süleymaniye Külliyesinin yeri şehrin her tarafından görülebilecek bir tepeye ve fazla Müslüman nüfusunun bulunmadığı semte yapılmıştır. İç avlunun ortasında ise bir havuzlu şadırvan vardır. Bizleri zarif işçiliğiyle kendini hayran bırakan bu külliyenin çevresi günümüzde oldukça

harap durumdadır. Bunun için günümüzde bazı çalışmalar yürütülmektedir. Bunun sebebi Müslümanların buraya yerleşmesini sağlayarak bölgeyi müslümanlaştırmaktır. Külliyenin en önemli ve göz önünde olan yapısı Süleymaniye Cami'dir. Süleymaniye Cami'nin dışarıdan baktığımızda ilk göze çarpan kısmı kubbeleridir. Süleymaniye Cami Külliyesinin merkezinde konumlandırılmıştır. Süleymaniye Cami iç avlu ve dış avlu olmak üzere ikiye ayrılır. Külliyenin diğer yapıları genellikle dış avluda bulunmaktadır. İç avlusunun duvarında yirmi sekiz adet çember bulunur. Dört minarede camiyle değil iç avluyla bitişik yapılmıştır.

İslam'da Şehir Düşüncesi

FURKAN KADIR

Allah'ın, onların yüceltilmesine ve isminin zikredilmesine izin verdiği evlerde, insanlar sabah akşam O'nu tesbih etmektedirler. (K,24736)

Her medeniyetin kendine münhasır bir zaman, mekân ve varlık tasavvuru vardır. İslam Medeniyeti de kâinat ile insan arasında kurduğu analogi ile yeni bir şehir/mekân tasavvuru inşa etmiştir. Şehir ve mekân imajı, İslam düşüncesine cennet tasavvurunun bir yansımasıdır. Cennet, bütün çelişkilerin yok olduğu ortamdır. Cenneti yeniden inşa edenler, her yüce ferdin, yalnızca Allah'a karşı sorumlu varlıklar dünyevi ilişkiler ortamında şeytani sapmaların çelişkilerine düşmesini engelleyecek olan büyük bir Erdem'in yani yaradılış yasalarının bilgisine dayanarak ve bu yasalara kayıtsız şartsız uyarak bu cennetleri/şehirleri inşa etmişlerdir.

İslam'da şehir telakkisi, görünmeyeni görünür kılama çabası içindedir. Merkezine tevâhidinancını yerleştirmiş; hayatı ve idrak ettiği âlemi bu düşünce ile tanzim etmiştir. Bağdat şehrinin dairesel bir planda inşa edilmesi, cami kubbelerinin dairesel bir forma sahip olması, semazenlerin dairesel bir konum eksenli dönmesi, Kınalızâde Ali Çelebi'nin Ahlâk-ı Alâî adlı eserinde kavramsallaştırdığı adalet sisteminin dairesel bir fikri altyapıya temayüz etmesi, İslam şehirlerindeki evlerin dış kapılarının tokmaklarının da dairesel oluşu, her manada tevâhid düşüncesinin bütün aleme, mekâna ve insana hâkim olduğunu göstermiştir. Şehrin merkezine cami ve mezarlığı yerleştirerek ölüm ile hayatın arasında bir muvazene kurmuştur. Hüseyin Nasr, Titus Burckhardt, Roger Garaudy, Turgut Cansever, Lale Bahtiyar gibi yazarların savunduğu bu görüş aynı zamanda İslam sanatının, özünde tasavvufî maneviyatın bir tezahürü olduğu yaklaşımını öne çıkarmaktadır.

Bu yazarlara göre tasavvufî tevâhid fikri İslam'ın kalbini temsil eder, dolayısıyla İslam şehri, fizikî gerçekliğin süreksiz olduğunu vurgulayan tasavvufî ilke merkeze alınarak açıklanabilir. İslam medeniyetinde mekân tasavvurunun oluş ve öz/ne sürecinin başlangıcı, Yesrib'in Medine'ye dönüşmesi hadisesidir. Hz. Peygamber'in şehre hicret etmesiyle beraber çözülmüş insanlık tarihi yeniden filizlenmiş, fosilleşmiş birikimi ihya ederek, dönüştürüp tekrar biçimlendirerek hem kendilerine hem de kendileri ile irtibat kuran diğer toplumların istifadesine sunmuştur. Böylelikle Medine'nin medeniyete (temeddün) dönüşüm süreci, insanlık tarihinin eksen çağını oluşturmuştur. Alman Tarih filozofu Oswald Spengler Batının Çöküşü adlı ufuk açıcı eserinde, bu dönüşümün bilinemeyeceğini ve ancak "Kozmik Güçlerin" etkisiyle oluşabileceği kanaatindeydi. Mekân tasavvurunun mikrokozmoz biçimi olan şehir, aynı anlamda siyasi yapılanmanın yani devletleşme sürecinin de başlangıcıdır. Pazar, tapınak ve karargâh üçlüsü, tarihte bütün şehirlerin temel mekanları olmuştur.

Bu yapılar üç kurumsal yapıyı temsil eder: Ekonomi, din ve siyaset. Bu üç kurum mekânlarda norm ve değer merkezli bir etkileşimi sağlar. Buradan üretilen kavramlar medeniyetin inşa ettiği düzeni yansıtır. İbn Haldun'un da işaret ettiği gibi şehir bir anlamda tarımdan kopmuş, toplumsal örgütlenmenin ve iş birliğinin bir üst gelişme aşamasına ulaşmış, zanaatla uğraşan, insanın bizzat kendinin tanzim ettiği bir toplumsal ve mekânsal düzendir. Keza klasik dönem İslam siyaset kitaplarında şehir insan bedenine benzetilerek beden organları arasında bir uyum ve ahenk olduğu gibi şehrin organları arasında da bir uyum ve ahenk olması gerektiği ifade edilmiştir. Behemehal "Âlem büyük insandır, insan küçük âlemidir" ifadesi, belirtilen durumun izdüşümüdür. Şehir; insanın, hayatını düzenlemek üzere meydana getirdiği en önemli, en büyük fizikî ürün ve insan hayatını yönlüten, çerçeveleyen yapıdır. Bu yapılanmanın İslam şehirlerinde karşılığımütemadiyen cami olmuştur. Bu mekân sadece ibadet için değil, her türlü sosyal faaliyetler için kullanılmıştır.

“

İslam'ın varlık sahasının genişlemesiyle birlikte hâkimiyet alanı artmış, fethedilen bölgelerdeki mevcut birikimin tevarüs edilmesiyle beraber İslam şehirleri yeni bir forma ve zengin bir kütür çevresine sahip olmuştur.

”

Namaz vakitleri dışında çeşitli toplantılar yapılır, şairler şiirlerin okur, hikâyeciler ve kılıç yutucular halkı eğlendirir, hatta yemek yiyenler ve satranç oynayanlar dabalunurdu. İslam şehirlerinde her mahallede bir mescit ve şehrin büyüklüğüne göre farklılaşan Cuma namazlarının kılındığı büyük camiler bulunuyordu. Minber bulundurma hakkına sahip olan bu camilere "Cuma Mescidi" denirdi. Aralarında katedrallerde olduğu gibi bir hiyerarşi hiçbir zaman söz konusu olmamıştır. Çünkü İslam toplumunda hiyerarşik düzeni olan bir ruhban sınıfı yoktur. Bu durumun en iyi örneği de İstanbul'da Ramazan ayına denk gelmiş yabancı memurların şahit olduklarıdır. Yabancı gözlemciler bu durum karşısında şaşkınlığa kapılırlar: Gezinenler, kahvelerde oturanlar ya da gösteri salonlarına gidenler toplumun her katmanından ve her kesiminden insanlardır.

19. yüzyıl başında yazan Alman seyyah kahvedeki müşterilerin "tek ve büyük bir aile" oluşturduklarını belirtir. 20.yüztıl başında meddah oyunu izleyen başka bir Alman gözlemci memurların, askerlerin, öğrencilerin ve hamalların en ufak bir rahatsızlık duymadan yan yana oturduklarını anlatır. İslam'ın varlık sahasının genişlemesiyle birlikte hâkimiyet alanı artmış, fethedilen bölgelerdeki mevcut birikimin tevarüs edilmesiyle beraber İslam şehirleri yeni bir forma ve zengin bir kütür çevresine sahip olmuştur. Bu süreci Şam, Halep, İşbiliyye, Gırnata, Kurtuba, Lahor, Bursa ve İstanbul gibi fethedilen/açılan şehirler ile İslami formda inşa edilen Bağdat, Taiz, Mehdiyye ve Kahire şehirleri üzerinden okuyabiliriz.

Bakabilir Miyim, Nasıl Çıktım?

ENDER EKİM

Vapurdayım. Üsküdar'dan Eminönü'ne, kaydıraftan kayan bir çocuk çaresizliğinde seyrediyorum. Martılar komşumuz. Dalgalar mı vapuru dövüyor yoksa vapur mu dalgalara yön veriyor karar veremiyorum. Bulutların arasından zaman zaman sıyrılan güneş masum bir tebessüm bırakıyor yeryüzüne.

Kendime, sakince İstanbul'u izleyeceğim, boğaz manzarası ile boğazıma kadar huzura talip olacağım bir köşe seçiyorum. Tabi benimkisi sadece bir arzu. Boş koltuklar hemen doluyor. Benim yanımdaki koltukt da öyle. Önce umursamıyorum. Ama onlar bana umursamaz davranma hakkı tanımıyorlar.

“

Kaleminden dökülen hakikat insana ne de zor geliyor...

”

Dağılan dikkatimi tekrar huzura odaklayabilmek adına haftalardır çantamdan çıkartmadığım günlüğümü alıyorum elime. Niyetim onunla barışmak. Bir entelektüel edasıyla dolma kalemimi cebimden çıkartıyorum. Yazmak üzere elime aldığımda bir miktar mürekkebi elime kusuyor. Adeta içini döküyor bana. Kalem oynatmayalı ne de çok oldu. Düzensiz, disiplinsiz bir hayatın diplerinde savrulurken geçiyor günlerim. Bana içini kusmayacak tek bir varlık yok sanırım etrafımda. Kaleminden dökülen hakikat insana ne de zor geliyor...

Tam da arzu ettiğim hesaplaşma başlamışken, boğazın ortasına adalet divanı kurulmuşken hemen yanımda karşılıklı oturan iki kadının sürekli yer değiştirmesi ile divan dağılıyor. Bir tanesi üniversite çağında. Diğeri ise çok daha yaşlıca. Belki kırkında belki ellisinde. Genç kadın teyze diyerek hitap ediyor her cümlemin sonunda. Bir bacağı diğerinin üzerinde, elim çenemde ve gözlerim boğaza mimlenmiş, bir dedektif edasıyla aralarında akrabalık bağı olmalı diye geçiriyorum içimden, yaşına hürmeten teyze deme ihtimalini umursamayarak.

Genç kadının elinde bir akıllı telefon var. Teyzenin resim çekilme isteğinin neticesi bu durum. Genç kadın birkaç saniye sonra anlıyor yaptığı hatayı, resim yerine video çektiğini. Mahcup bir şekilde özür diliyor. Belki minik gibi görünen bu hata sebebiyle arka fonda Ayasofya görülmüyor. Kadrajdan Galata yahut Kız Kulesi kayıp gidiyor. Bu hatayı telafi etmeli genç kadın. Ses tonundan tavırlarına kadar bu çabası sezilebiliyor dışarıdan. Birkaç resim çekip telefonu teyzesine uzatıyor. Teyzenin suratı asık. Anlıyor genç kadın.

“Dilersen cama yaklaş teyze” diyor, yılmadığını, pes etmediğini ona belli etmek gayesiyle. Teyze onay mahiyetinde başını sallıyor. Vakur hareketlerle cama yaklaşıyor yani benim tam karşı koltuğuma. Bir an göz göze gelsek de güzel bir resim çekilme hedefi onun bakışlarını tekrar telefonun arka yüzündeki küçük kare bölüme sabitliyor. Gözlerini bile kırpmadan genç kadının parmaklarından çıkacak sanat eserinin umudu ile bekliyor. İlk kırdığı pot sebebiyle olsa gerek genç kız yine memnun değil çektiği resimlerden. Işığın yetersiz olduğundan dem vuruyor. Nazik bir rica ile yer değiştirmemizi talep ediyor.

DÖRDÜNCÜ İKLİM

“ Omuz başlarımda kayıt halindeki melekler geliyor aklıma. Göz göze geliyoruz zihin dünyamla.

”

Bu iki kadın cam kenarındalar artık. Bense boğazın üzerinde dalgalara uzak düşünüyorum. Güneşe göre açısını ayarlıyor genç kadın.

Vapur kıyıya yaklaştıkça telaşı ve gayreti artıyor. Teyzenin yüzündeki belirgin endişe memnuniyetsizliğin ifadesi. Genç kadın dar alanda oluşturabileceği tüm açılardan denemelerine devam ediyor. Tüm çaba daha güzel bir resim için, daha güzel görünmek için...

Rıhtıma yaklaştıkça dalgalarla bir daha kavuşamayacağımı anlıyorum. Çantamı sırtıma geçiriyorum. Omuz başlarımda kayıt halindeki melekler geliyor aklıma. Göz göze geliyoruz zihin dünyamda. Bakışlarım düşüyor yere, yüzüm kızarıyor. Tekrar çekebilir miyiz Allah'ım? Sanırım çok çirkin çıktım!

“

Tekrar çekebilir miyiz Allah'ım? Sanırım çok çirkin çıktım!

”

GÖKTEKİ TEFekkÜR

ALİ KAVUKCUOĞULLARI

Tefekkür 'ün kelime manası düşünmektir; tabiatı, çiçekleri, dağları, taşları sadece güzellikleri değil kainattaki her şeyi hikmetiyle gözlemleyip ardındaki iradeyi tasavvur edebilme gayretidir. Tefekkür, bütün din ve inançlar için çok önemli bir husustur çünkü duyularımız aracılığıyla tanrıya ulaşabilmenin tek yoludur. Tefekkürün dinlerde edindiği yer kadar temaşa ve doğa aracılığıyla tanrı ile irtibat da başta eski topluluklar olmak üzere tüm medeniyetlerde büyük yer edinmiştir. Bunlara, eski yazıtlarda ve çeşitli uygarlık mitolojilerinde çok kez şahitlik edebiliriz. Bununla birlikte İngiliz edebiyatının en meşhur isimlerinden William Shakespear'in de her an doğa ile irtibatla olduğu muhteşem bir yazım dili vardır. Tefekkürün diğer dinlerde olduğu gibi dinimizdeki yeri de çok büyüktür, hatta ibadettir. Kur'an-ı kerimde iyiler övülürken şöyle buyrulur: "Onlar ayakta iken, otururken, yanları üstüne yatarken hep Allah'ı anarlar, göklerin ve yerin yaratılışını inceden inceye düşünürler. Ey Rabbimiz, sen bunları boşuna yaratmadın.

Sen (boş, manasız şeyler yaratmaktan) münezzehsin. Bizi Cehennem azabından koru" derler. [A. İmran 191] Ancak bizler dinimizin bu denli önemseddiği tefekkürü büyük bir memnuniyetle gelişmiş medeniyetimize teslim etmiş haldeyiz ve artık istesek de tefekkür edemeyecek durumdayız. Evet, tabii varlıklar görüyoruz fakat tamamıyla tabii ortamlarda asla bulunamıyoruz. Gözlem alanımızda muhteşem güzellikler, varlıklar bulunuyor ancak o varlıklara hep bir beşeriyet eşlik ediyor. Örneğin çok güzel bir ağaç gözlemliyoruz fakat hemen altında veya çevresinde bir bank da gözümüze iliyor. Evet o bank, o ağacı estetize ediyor ancak bunu ağacı doğallığından koparıp beşere ait bir parça haline getirerek yapıyor. Ne yazık ki bu saf yaratılmışlıktan kopuşumuz sadece bu örnek özelinde kalmıyor. Kentimizdeki denizi, dağı, ormanı çeşitli yapı ve ışıklarla daha estetik bir hale getirmek uğruna yaratılıştan koparıp bir yapılaş eseri haline getiriyoruz. Bu kopuş farkına varsak da varmasak da din ve tanrıya dair farkındalığımızı fazlasıyla zedeler.

Fakat en büyük eksikliği dağdaki, taştaki, ormandaki beşerileşme sebebiyle yaşamıyoruz. En büyük eksikliği göğü kaybedişimizle yaşıyoruz.

“

Kentin ışıklarından sıyrılıp ıssız bir yerde kafanızı kaldırdığımızda içinize doğan o sonsuzluk hissindeki tanrısallığı düşünün. Bu farkında olmadan kaybettiğimiz en büyük şeydir.

”

Bir gece vakti kafanızı kaldırdığımızda gözümüze ilişen tek şey şehrin kirli ışıklarını bize yansıtan bulutlar oluyor. Kentin ışıklarından sıyrılıp ıssız bir yerde kafanızı kaldırdığımızda içinize doğan o sonsuzluk hissindeki tanrısallığı düşünün. Bu farkında olmadan kaybettiğimiz en büyük şeydir. Çünkü ağaç, dağ, taş, deniz; tanrının tikel sıfatlarına dair bir tefekkür kaynağıyken gök, tüm tikel sıfatların yüce bir bütünde tezahür ettiği bir tefekkür kaynağıdır. Yani gök bize tanrıyı ve sonsuzluğu olabilecek en saf ve güçlü hali ile ifade ederken biz hakikat arayışımızı büyük ışıklar altında devam ettirmek konusundaki ısrarımızı sürdürüyoruz

Sefa Soner Kurt

NEHİRDEN DENİZE ÖZGÜR FİLİSTİN